

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS KORACH • MAAMAR 1

ויקה קרח בן יצהר בן קהת בן לוי וגו'

“Koraj, hijo de Yitzhar, hijo
de Kehat, hijo de Leví, tomó”

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak

LikuteiTorah.com

LA PARASHÁ JASÍDICA

likuteitorah.com/es/likkutei-torah/korach/1/

1 ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי וגוי. להבין ענין מחלוקת קרח ועדתו על משה ואהרן.

“Koraj, hijo de Yitzhar, hijo de Kehat, hijo de Leví, tomó”, etc. [Debemos] comprender el sentido de la disputa de Koraj y su congregación contra Moshé y Aharón.

וברבות פרשה זו א"ר [אמר רבין] לוי למה חלק קרח על משה אמר אני בנו של שמן בן יצהר שנאמר ותירושך ויצהרך וגוי

En [el Midrash] Rabá sobre esta parashá: dijo Rabí Leví: “¿Por qué Koraj disputó con Moshé? Dijo: ‘Yo soy hijo del aceite, hijo de Yitzhar’, como está dicho: ‘tu vino y tu aceite (yitzhareja)’, etc.,

אשר נשבע לאבותיך לתת לך ר"פ עקב תירוש זה יין ויצהרך זה השמן ובכל משקים שתתן את השמן הוא

“que juró a tus padres darte”, al comienzo de la parashá de Ekev. “Tirosh es vino, y yitzhareja es aceite. Y entre todos los líquidos, cuando se vierte aceite [en ellos], este

נמצא עליון כו' ומה אלו שנמשחו בשמן בלבד נטלו כהונה ומלכות אני שאני בנו של שמן אינו נמשח ונעשה כהן ומלך מיד נחלק על משה עכ"ל [עד כאן לשונו] וע"ש באריכות.

queda arriba”, etc. “Ahora bien, si aquellos que fueron ungidos únicamente con aceite recibieron el sacerdocio y la realeza, ¿acaso yo, que soy hijo del aceite, no seré ungido y me convertiré en kohen y rey?”. De inmediato disputó con Moshé. Fin de la cita; véase allí extensamente.

2 ולהבין זה וגם השייכות אל המחלוקת שחלק על כהונת אהרן חלק ג"כ על מצות ציצית

[Necesitamos] comprender esto, y también la conexión con la disputa: quien disputó la autoridad sacerdotal de Aharón también disputó la mitzvá de tzitzit,

כמו שפרש"י [שפירש רש"י / שפירוש רש"י] טלית שכולה תכלת חייבת בציצית או פטורה אמר להן חייבת התחילו לשחק עליו כו' והוא מבואר ברבות פ' זו ובתנחומא.

como explica Rashi: [Koraj preguntó:] “¿Un talit que es completamente de tejélet está obligado a llevar tzitzit, o está exento?”. Él les dijo: “Está obligado”. Ellos comenzaron a burlarse de él, etc. Y esto está explicado en [el Midrash] Rabá sobre esta parashá y en el Tanjuma.

3 וגם איתא ברכות שנתקנא לפי שכלוים נאמר והעבירו תער כו' ואהרן אחיו קשטו כו' דהיינו מ"ש כשמן הטוב כו' יורד על הזקן זקן אהרן כו'.

También se afirma en [Midrash] Rabbá que se puso celoso porque con respecto a los levitas se dice: “Y pasarán una navaja”, etc., mientras que a su hermano Aharón él [Moshé] lo adornó, etc.; es decir, lo que está escrito: “Como el buen aceite”, etc., “que descende sobre la barba, la barba de Aharón”, etc.

ולהבין כל זה צ"ל תחלה מעט מזעיר ענין מצות עשיית ציצית דכתיב ועשו להם ציצית כו' פתיל תכלת כו' וזכרתם כו' ולא תתורו כו'.

Para comprender todo esto, primero debemos [explicar], muy brevemente, el asunto de la mitzvá de hacer tzitzit, como está escrito: “Y harán para sí tzitzit”, etc.; “un hilo de tejelet”, etc.; “y recor-darán”, etc.; “y no se desviarán”, etc.

4 והענין דהנה כתיב מלא כל הארץ כבודו, כבודו היינו זיו יקריה, וכתיב את השמים ואת הארץ אני מלא אני ממש.

La explicación es la siguiente. Está escrito: “Toda la tierra está llena de Su gloria”; “Su gloria” sig-nifica el resplandor de Su gloria (ziv yekarei). Y está escrito: “Los cielos y la tierra Yo los lleno”: “Yo”, literalmente.

וידוע שזהו ענין ב' הבחינות ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסוכ"ע כמ"ש בד"ה אני לדודי ובד"ה וזאת המצוה ובשאר דוכתי.

Y es sabido que esto corresponde a los dos niveles: la luz que llena todos los mundos (memalé kol almin) y la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin), como se explica en el discurso que comienza “Yo soy de mi amado”, en el discurso que comienza “Y este es el mandamiento”, y en otros lugares.

וזהו ג"כ ענין תורה ומצות. דהנה כתיב לבושיה כתלג חיור ושער רישי' [רישיה] כעמר נקא. והיינו

Y esto también corresponde a la Torá y las mitzvot. Pues está escrito: “Su vestidura era blanca como la nieve, y el cabello de Su cabeza como lana pura”. Esto significa que

כי בחי' סוכ"ע נק' לבושיה כמ"ש ה' מלך גאות לבש (וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] בד"ה יביאו לבוש מלכות)

el nivel de la luz que circunda todos los mundos se llama “Su vestidura”, como está escrito: “Ha-vaiá reina; Se ha revestido de majestad” (y como se explicó en el discurso que comienza “Que trai-gan vestiduras reales”);

וזהו שרש ענין המצות שנקראו לבושים. ובחינת שער רישי' [רישיה] היינו מה שמאיר בבחי' פנימי להיות ממכ"ע [ממלא כל עלמין] והוא שרש התורה.

y esta es la raíz de las mitzvot, que son llamadas vestiduras. Y el nivel de “el cabello de Su cabeza” es aquello que ilumina de manera interior, para ser la luz que llena todos los mundos; y es la raíz de la Torá.

והנה במצות ציצית יש כללות ב' הבחינות האלו כמש"ל [כמה שכתוב לעיל] בד"ה אני כו' אשר הוצאתי כו'

Ahora bien, la mitzvá de tzitzit incluye estos dos niveles en su expresión general, como se explicó anteriormente en el discurso que comienza “Yo”, etc., “que saqué”, etc.

כי הטלית הוא בחי' לבושיה ולכן עיקר מצותו טלית לבן מצמר הכבשים שהוא כענין לבושיה כתלג חיור. בחי' סוכ"ע.

Pues el talit corresponde al nivel de “Su vestidura”; por eso, la mitzvá se cumple principalmente [con] un talit blanco de lana de oveja, semejante a “Su vestidura blanca como la nieve”: el nivel de sovev kol almin.

5 ועמ"ש בפ' אמור בענין והכשבים הפריד יעקב. והציצית הם ג"כ ממין כנף והיינו בחי' ושער רישיה כעמר נקא,

Y véase también lo escrito en Parshat Emor acerca de “Y Yaakov separó los corderos”. Los tzitzit también son del mismo tipo que la esquina (min kanaf); esto corresponde al nivel de “y el cabello de Su cabeza era como lana pura”,

ול"ב חוטין בחינת ל"ב נתיבות החכמה מה שנמשך להאיר בבחי' א"פ [אור פנימי] כי החכמה נק' ראשית הגילוי והחכמה מאין תמצא.

y los treinta y dos hilos corresponden al nivel de los treinta y dos senderos de Jojmá (sabiduría): aquello que es atraído para iluminar como luz interior (Or Pnimí). Pues Jojmá es llamada el comienzo de la revelación, y “Jojmá se encuentra a partir de ayin (nada)”.

6 וזהו ענין אין כבוד אלא תורה והיינו כבוד עילאה ל"ב נתיבות החכמה. ברוך כבוד ה' ממקומו.

Y este es el significado de “No hay gloria sino la Torá”: es decir, la gloria suprema, los treinta y dos senderos de Jojmá (sabiduría). “Bendita sea la gloria de Havaiá desde Su lugar”.

כמ"ש בד"ה כי על כל כבוד חופה ובד"ה לסוסתי. ועמ"ש בד"ה וידבר אלקים כו' אנכי הוי' אלקיך גבי אם אין חכמה אין יראה.

Como se explica en el discurso que comienza "Pues sobre toda la gloria habrá un dosel" y en el discurso que comienza "A mi yegua". Y véase lo escrito en el discurso que comienza "Y habló D'os", etc., "Yo soy Havaíá, tu D'os", acerca de "Si no hay sabiduría, no hay temor".

7 ולבאר הדברים הנה צ"ל תחלה ענין א"פ [אור פנימי] וא"מ [ואור מקיף] ובח"י עגולים ויושר והענין הוא כי א"פ [אור פנימי] היינו מה שנכנס ומתיישב בהכלי בבח"י יושר והדרגה מעלה ומטה חב"ד [חכמה בינה ודעת] חג"ת [חסד גבורה תפארת] נה"י [נצח הוד יסוד].

Para explicar estas cuestiones, primero debemos [explicar] el asunto de la luz interior (Or Pnimi) y la luz circundante (Or Makif), y los niveles de los círculos (igulim) y de la línea recta (yosher). La explicación es la siguiente: la luz interior es lo que entra en la vasija y se asienta en ella en el modo de la línea recta, en una gradación de arriba hacia abajo: Jojmá, Biná y Daat; Jésed, Guevurá y Tiféret; Nétzaj, Hod y Yesod.

ובח"י א"מ [אור מקיף] הוא מה שלא היה יכול ליכנס בהכלי כלל מפני גודל אורו ונשאר למעלה מן הכלי בבח"י מקיף

Y el nivel de la luz circundante es aquello que no podía entrar en la vasija en absoluto, debido a la grandeza de su luz, y permanecía por encima de la vasija como luz circundante;

וגם הוא בבח"י עיגול שהרי מקיף הראש והרגל כאחד (והיינו בח"י מקיף הישר שמעולם לא נכנס בהכלי).

y también se encuentra en el modo de un círculo, pues circunda por igual la cabeza y el pie (es decir, el nivel de la luz circundante de la línea recta, que nunca entró en la vasija).

והנה ידוע בע"ח [בעץ חיים] ענין הקו וחוט שנמשך מן אור א"ס ב"ה שהוא כדי להיות נמשך ומאיר בבח"י א"פ [אור פנימי] וראשית הגילוי בחכמה כו' ונק' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שמאיר בכל עולם לפי ערכו כו'.

Ahora bien, se sabe por Etz Chaim el asunto del kav (línea de luz) y del hilo que se extiende desde la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea; su propósito es que [la luz] descienda y resplandezca como luz interior, cuyo comienzo de revelación está en Jojmá, etc. Se la llama la luz que llena todos los mundos (memalé kol almin), porque resplandece en cada mundo según su medida, etc.

אמנם בחי' סוכ"ע הוא אור א"ס המקיף לכל העולמות בשוה מראש דא"ק [דאדם קדמון] עד רגלי העשי' [העשיה]

Sin embargo, el nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin) es la Luz Infinita, que circunda por igual a todos los mundos, desde la cabeza de Adam Kadmon hasta los pies de Asía,

וגם מקיף את הקו כו' (ועמ"ש מזה בביאור שע"פ יביאו לבוש מלכות בד"ה להבין ההפרש), והנה שרש המקיפים נמשך מבחינת עגולים.

y también circunda el kav, etc. (véase también lo escrito sobre esto en la explicación de “Que traigan vestiduras reales”, en el maamar que comienza “Para comprender la diferencia”). Ahora bien, la raíz de las luces circundantes se extiende desde el nivel de los círculos.

ואף שהן נמשכים מבחי' הקו וחוט שממנו נמשכים גם המקיפים שבכל העולמות, אעפ"כ [אף על פי כן] שרש המקיפים נמשך מבחי' העיגול הגדול המקיף את הקו וחוט

Y aunque se extienden desde el nivel del kav y del hilo, de los cuales también se extienden las luces circundantes de todos los mundos, no obstante, la raíz de las luces circundantes se extiende desde el nivel del gran círculo que circunda el kav y el hilo,

(וע"ד כמו המל' אף שנמשכה מז"א שמתפארת דז"א נעשה כתר לנוק' [לנוקבא] זה אינו כ"א שההשפעה עובר דרך הימנו).

(Esto es semejante a Maljut: aunque se extiende desde Zeir Anpín, pues la Tiféret de Zeir Anpín se convierte en el Kéter de Nukvá, esto solo significa que el flujo pasa por medio de él).

אבל בשרשה היא נלקחת משרש עליון בפ"ע [בפני עצמו] וכנודע מענין בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה. ולכן יש עת שעלייתה למעלה יותר ממנו כמו בתפלת נעילה.

Pero en su raíz, ella procede de una raíz superior propia, como se sabe por el concepto de “Con sabiduría [Él] fundó la tierra; estableció los cielos con entendimiento”. Por eso hay un momento en que su ascenso la lleva más arriba que [Zeir Anpín], como ocurre durante la plegaria de Ne'ilá,

ונקי' אז עטרת בעלה ועד"ז גם כן המדות לגבי השכל דאף שהמדות נולדים מהשכל. אין זה אלא שהשכל גורם להולדת והתהוות המדות אבל עיקר המדות בשרשן נלקחו ממקום עליון יותר מהשכל.

y entonces se la llama "la corona de su esposo". Del mismo modo, también los atributos emocionales (midot) en relación con el intelecto: aunque las midot nacen del intelecto, esto solo significa que el intelecto causa el nacimiento y la formación de las midot; pero la esencia de las midot, en su raíz, procede de un lugar más elevado que el intelecto.

ויפה כח הכן מכח האב כמ"ש במ"א גבי ענין האבות הן הן המרכבה וגבי רצועות דתש"ר [דתפילין של ראש] כביאור ע"פ שימני כחותם ע"ש ועד"ז יובן כאן בענין המקיפים דאע"פ [דאף על פי] שנמשכים מהקו מ"מ שרשן מבחי' שלמעלה מהקו.

Y "la fuerza del hijo es mayor que la fuerza del padre", como se explica en otro lugar acerca del concepto de "Los Patriarcas son el Carro" y acerca de las correas de los tefilín de la cabeza, en la explicación sobre "Ponme como un sello"; véase allí. Del mismo modo se comprenderá aquí el concepto de las luces circundantes: aunque descienden del kav, su raíz, no obstante, está en un nivel superior al kav.

ועמ"ש כה"ג [כהאי גוונא] בד"ה וירא ישראל את ה' בענין עלמא דאתכסיא בחי' ים שהוא בחינת סוכ"ע כו' והיינו שלהיותו בחי' עלמא דאתכסיא שהוא בחי' מקיף לכן שרשו מבחי' סוכ"ע וע"ש בד"ה אז ישר) וכמ"ש מזה ג"כ כביאור ע"פ את שבתתי תשמרו.

Y véase lo escrito en este sentido en el discurso que comienza "Y vio Israel la mano", acerca del mundo oculto (alma de'iskasya), el nivel del mar, que es el nivel de sovev kol almin, etc. Esto significa que, por ser el mundo oculto, que es un nivel circundante, su raíz procede por ello del nivel de sovev kol almin; véase allí, en el discurso que comienza "Entonces [Moshé] cantó".) Y sobre esto también se explica en la explicación sobre "Guardarán Mis Shabatot".

אבל הא"פ [האור פנימי] נמשך מבחי' היושר כו'. ובהקדמה זו יובן ענין עליות העולמות נ' אלפים יובלות הוא הכל בהאור פנימי שיתגלו אורות עליונים יותר בהכלים ע"י עליות והזדככות הכלים.

Pero la luz interior desciende del nivel de la línea recta, etc. Con esta introducción se comprenderá el concepto de los ascensos de los mundos a lo largo de cincuenta mil jubileos: todo ello ocurre dentro de la luz interior; es decir, se revelan luces más elevadas en las vasijas mediante el ascenso y el refinamiento de estas.

כמו ג"ע [גן עדן] התחתון הוא בחי' כלי לגילוי אור וזיו מא"ס ב"ה וג"ע [וגן עדן] העליון הוא כלי לגילוי אור ותענוג גדול ונעלה יותר לאין שיעור על האור שבג"ע [שבגן עדן] התחתון.

Por ejemplo, el Gan Eden inferior es una vasija para la revelación de luz y resplandor del Infinito (Ein Sof), bendito sea, y el Gan Eden superior es una vasija para la revelación de una luz y un deleite mayores y más elevados, inconmensurablemente más que la luz del Gan Eden inferior.

8 והנה כתיב באדה"ר [באדם הראשון] וינחהו בג"ע [בגן עדן] לעבדה ולשמרה פי' שהג"ע [שהגן עדן] שהוא עתה אצלינו קבלת שכר על המצות היה אז אצל אדה"ר [אדם הראשון] בחינת מקום העבודה

Ahora bien, está escrito acerca de Adam, el primer hombre: "Y lo puso en el Gan Eden, para trabajarlo y cuidarlo". Esto significa que el Gan Eden, que para nosotros ahora es el lugar donde recibimos la recompensa por las mitzvot, era entonces para Adam un lugar de servicio,

כמו שאצלנו עתה העוה"ז, וקבלת השכר היה למעלה מן הג"ע [הגן עדן] ולא היה הג"ע [הגן עדן] אצלו נחשב לבחינת קבלת שכר כ"א היה אצלו בחי' מדור

tal como este mundo lo es ahora para nosotros; y la recompensa se recibía por encima del Gan Eden. El Gan Eden no era considerado para él [un lugar de] recepción de recompensa, sino que era para él una morada,

כמו עתה אצלנו העוה"ז, ועמ"ש מזה בד"ה הן האדם היה כאחד ממנו וסד"ה אסרי לגפן עירה וז"ש [וזהו שכתוב] ויטע ה' אלקים גן כו'

tal como este mundo lo es ahora para nosotros. Véase lo escrito sobre esto en el discurso que comienza "He aquí, el hombre ha llegado a ser como uno de nosotros", y al final del discurso que comienza "Atando su pollino a la vid". Y esto es [lo que significa] lo escrito: "Y Havaíá Elokim plantó un jardín", etc.:

ויטע היינו בחי' עשי' [עשיה] כו' כי אז קודם החטא גם כללות עולם העשייה היה בבחי' עליונה הרבה יותר ויותר ממה שהוא עתה,

"Plantó" alude al nivel de Asiá (Acción), etc. Pues entonces, antes del pecado, incluso el Mundo de Asiá en su conjunto estaba en un nivel muchísimo más elevado que ahora.

ומזה יובן ענין עליות העולמות שיתגלו אורות עליונים יותר בהכלים עד שמה שעתה הוא בחינת אצילות יהיה לע"ל [לעתיד לבוא] בחי' עשיה

De esto se comprenderá el concepto de las elevaciones de los mundos: se revelarán luces más elevadas en las vasijas, hasta que lo que ahora es el nivel de Atzilut será, en el Tiempo Venidero, el nivel de Asiá;

דהיינו שעולם העשי' [העשיה] דלע"ל [דלעתיד לבוא] יהי' [יהיה] בו הגילוי שעכשיו באצילות (ועמ"ש במ"א ע"פ והיה אור הלבנה כו') ובחי' האצילות דלע"ל [דלעתיד לבוא] יהי' [יהיה] יותר גבוה לאין קץ מפני שיתגלו אורות גדולים יותר בהכלים

es decir, el Mundo de Asiá del Tiempo Venidero contendrá la revelación que ahora se encuentra en Atzilut (véase también lo escrito en otro lugar sobre "Y la luz de la luna será", etc.), y el Atzilut del Tiempo Venidero será infinitamente más elevado, porque se revelarán luces más grandes en las vasijas

(ועמ"ש ע"פ כי כאשר השמים החדשים. ועיין בספר הגלגולים פי' י"ז פי"ט ועמ"ש בביאור ע"פ אלה מסעי גבי עתידה א"י [ארץ ישראל] שתתפשט כו'), וזהו הכל גילוי אורות פנימים בהכלים שיתגלה יותר עד אין קץ נ' אלפים יובלות,

(véase también lo escrito sobre "Pues así como los cielos nuevos"; y véase Sefer HaGilgulim, capítulo 17 y capítulo 19; y véase lo escrito en la explicación sobre "Estos son los viajes", acerca de "La Tierra de Israel está destinada a extenderse", etc.). Todo esto es la revelación de luces interiores en las vasijas, reveladas cada vez más, sin fin, durante cincuenta mil jubileos.

אבל לגבי הא"מ [האור מקיף] שלמעלה מהקו המקיף מראש א"ק [אדם קדמון] עד רגלי העשיה בשוה שם אין שינוי כלל שהרי מקיף לאצי' ועשיה בהשוואה אחת,

Pero, con respecto a la luz circundante que está por encima del kav y circunda por igual desde la cabeza de Adam Kadmon hasta los pies de Asiá, allí no hay cambio alguno, pues circunda Atzilut y Asiá de manera idéntica.

ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט [ומעשים טובים] בעוה"ז מכל חיי העוה"ב [העולם הבא] לשון רבים היינו גם מכל החמשים אלפים יובלות

Por eso nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: "Mejor es una hora de teshuvá y buenas acciones en este mundo que toda la vida (jayeí) del Mundo Venidero": [jayeí está en] plural; es decir, incluso más que los cincuenta mil jubileos en su totalidad,

שהם רק מגילוי הא"פ [האור פנימי] שהוא בחי' זיו והארה ביו"ד נברא העוה"ב [העולם הבא] יו"ד צמצום גדול כו'

que proceden únicamente de la revelación de la luz interior, que es el nivel de un resplandor y una iluminación: "Con la yud fue creado el Mundo Venidero"; la yud representa una gran contracción, etc.;

אבל לית מחשבה תפיסא ביה כלל במהותו ועצמותו אבל ע"י תשובה ומע"ט [ומעשים טובים] בעוה"ז ממשיך בחי' אור מקיף סוכ"ע מהותו ועצמותו.

pero "ningún pensamiento puede aprehenderlo" en absoluto, en Su Ser y Esencia. Sin embargo, mediante la teshuvá y las buenas acciones en este mundo, se atrae el nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin), Su Ser y Esencia.

(ועמ"ש מזה בד"ה ובבואה לפני המלך ובד"ה לריח שמניך. ובד"ה להבין ענין הפסוק מי אל כמוך. ועמ"ש ע"פ וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך).

(Y véase lo escrito sobre esto en el discurso que comienza "Y cuando ella se presentó ante el rey", en el discurso que comienza "Por el aroma de tus aceites" y en el discurso que comienza "Para comprender el sentido del versículo '¿Quién es un D'os como Tú?'. Y véase lo escrito sobre "Y de todo lo que me des, ciertamente te daré el diezmo").

וזהו ענין ב' הפסוקים דכתיב את השמים ואת הארץ אני מלא אני ממש. וכתיב מלא כל הארץ כבודו. וכבודו היינו רק בחי' זיו ולא אני ממש.

Y este es el sentido de los dos versículos: está escrito: "Yo lleno los cielos y la tierra"; "Yo", literalmente. Y está escrito: "Toda la tierra está llena de Su gloria"; y "Su gloria" es únicamente el nivel de un resplandor, no "Yo" literalmente.

והענין כי מ"ש אני מלא זהו בחי' אור א"ס ב"ה הסובב ומקיף להקו ולכל העולמות בשוה

La explicación es que lo escrito: "Yo lleno", se refiere al nivel de la Luz Infinita, bendito sea, que rodea y circunda por igual el kav y todos los mundos.

כי סובב ומקיף אין הפי' שמקיף מלמעלה כי אדרבה לית אתר פנוי מיניה ממש וזהו אני מלא.

Pues "rodear y circundar" no significa que circunde desde arriba; al contrario, "no hay lugar vacío de Él", literalmente; y esto es "Yo lleno".

9 וגם את השמים ואת הארץ בשוה, רק שנק' סובב לפי שהוא אינו מושג בשום עולם ואינו מתלבש בהשגה, ומלא כל הארץ כבודו כבודו הוא בחינת זיו כנ"ל.

Y también [llena] “los cielos y la tierra” por igual; se lo llama “circundante” (sovev kol almin) únicamente porque no es aprehendido en ningún mundo ni se reviste en la comprensión. Y “toda la tierra está llena de Su gloria”: “Su gloria” es el nivel de resplandor, como se mencionó anteriormente.

והיינו הא"פ [האור פנימי] שנמשך ומתלבש בתוך העולמות ומתגלה בהם ע"י עליות העולמות בנ' אלפים יובלות שמתגלים יותר האורות בהכלים כנ"ל.

Es decir, la luz interior, que se extiende y se reviste dentro de los mundos, y se revela en ellos por medio de los ascensos de los mundos durante cincuenta mil jubileos, en los que las luces se revelan en mayor medida dentro de las vasijas, como se mencionó anteriormente.

10 ובענין נ' אלפים יובלות י"ל [יש לומר] שזהו מ"ש ושם אחיו יובל ולכן היה אבי כל תופש כנור כו'

En cuanto a los cincuenta mil jubileos, puede decirse que esto es lo que está escrito: “Y el nombre de su hermano era Yuval”; y por eso “fue el padre de todos los que tocan el arpa”, etc.

כי כל העליות הוא ע"י שיר כו' וכבר נת' [נתבאר] שכל עליות נ' אלפים יובלות זהו עדיין בהא"פ [בהאור פנימי]

pues todos los ascensos se producen por medio del canto, etc. Y ya se explicó que todos los ascensos de los cincuenta mil jubileos se encuentran todavía dentro de la luz interior;

וזהו ענין יובל וזהו ענין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] יובל שמו (בבכורות דנ"ה ע"ב), אכן על גילוי בחי' המקיף נאמר יבל הוא היה אבי יושב אהל כו'

y este es el asunto de Yuval (jubileo), y este es el sentido de lo que dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: “Yuval es su nombre” (en Bechoros 55b). Pero acerca de la revelación del nivel de la [luz] circundante está dicho: “Yaval: fue el padre de los que habitan en tiendas”, etc.

ונק' הא"פ [האור פנימי] אחיו להא"מ [להאור מקיף] שהרי מהמקיף הגדול נמשך הא"פ [האור פנימי] והם דבוקים זכ"ז [זה בזה] והוא לשון אחוה וחיבור (וזהו ג"כ ענין הכנף מין כ נף).

Y la luz interior es llamada “hermano” de la luz circundante, pues la luz interior se extiende desde la gran luz circundante y ambas están unidas; [“hermano”] expresa fraternidad y unión (y este es también el sentido de “la esquina”: “de la misma clase que la esquina”).

והנה המשל לענין א"מ [אור מקיף] וא"פ [ואור פנימי] יובן עד"מ באדם דהנה המחשבה פועלת תומ"י [תכף ומיד] בכל האברים כנראה בחוש שכשעולה במחשבתו ורצונו לעשות איזה תנועה בידו או לילך ברגליו

Ahora bien, la analogía de la luz circundante y la luz interior se entenderá mediante el ejemplo del ser humano. El pensamiento actúa de inmediato en todos los miembros, como se ve claramente: cuando surge en su pensamiento y voluntad hacer algún movimiento con la mano o caminar con los pies,

אזי תומ"י [תכף ומיד] ממש תתנענע הרגל או היד לפעול מה שעלה במחשבתו בלתי שיהוי כלל, א"כ עכצ"ל [על כרחך צריך לומר]

entonces, de inmediato, literalmente, el pie o la mano se mueve para hacer aquello que surgió en su pensamiento, sin ninguna demora. Siendo así, necesariamente debemos decir

שזהו מפני שהמחשבה א"צ [אין צריך / אינו צריך] לימשך מהמוח לרגל כסדר המדרגות דא"כ היתה התנועה מתעכבת איזה רגע מעליות המחשבה עד כדי הובאה מהמוח לרגל כסדר מדרגא לדרגא.

que esto se debe a que el pensamiento no necesita extenderse desde el cerebro hasta el pie siguiendo el orden de los niveles; pues, de ser así, el movimiento se demoraría algún instante desde que surge el pensamiento hasta que este llegara ordenadamente del cerebro al pie, de nivel en nivel.

אלא ודאי שהמחשבה מקפת כל האברים ולכן פועלת גם ברגל ברגע זה ממש שעולה במחשבה לנענע רגלו.

Más bien, sin duda el pensamiento circunda todos los miembros y, por eso, actúa también en el pie en el preciso instante en que surge en su pensamiento moverlo.

אך מ"מ בודאי עיקר משכן המחשבה וגילוי הוא במוח אשר שם מתלכשת בבחי' א"פ [אור פנימי] אלא שמקפת ג"כ כל האברים בבחי' מקיף

Sin embargo, el lugar principal donde reside el pensamiento y donde se revela es ciertamente el cerebro, donde se reviste como luz interior; pero también circunda todos los miembros como luz circundante.

(וע' בע"ח [בעץ חיים] שער סדר אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] ספ"ג כי הלא המחשבה עם הפעולה כו', והנה מזה יובן מ"ש בע"ח [בעץ חיים] גבי שבת שהמקיפים נכנסים בבחי' פנימים ונמשכים מקיפים עליונים יותר היינו כמו המחשבה אשר על הרגל הוא בחי' מקיף ובמוח נכנסת בבחי' פנימי כנ"ל).

(Y véase Etz Chaim, Sha'ar Seder Atzilus, Beriah, Yetzirah, Asiyah, fin del capítulo 13: «Pues el pensamiento, junto con la acción», etc. Y de esto se entenderá lo que está escrito en Etz Chaim con respecto a Shabat: que las luces circundantes entran como luces interiores y se atraen luces circundantes aún más elevadas; es decir, como el pensamiento, que en el pie es una luz circundante y en el cerebro entra como luz interior, como se mencionó arriba).

וממשל זה יובן קצת ענין א"פ [אור פנימי] וא"מ [ואור מקיף] איך שבאמת המקיף פועל ומהווה ומחיה אף שאינו מושג כלל בהעולמות

De esta analogía se comprenderá un poco el asunto de la luz interior y la luz circundante: cómo, en verdad, la luz circundante actúa, hace existir y da vida, aunque no sea aprehendida en absoluto por los mundos;

וכמו עד"מ שהמחשבה פועלת ברגל תומ"י [תכף ומיד] להיותה מקפת כל האברים ואע"פ [ואף על פי] שאין הרגל משיג כלל את המחשבה כנ"ל, ועמ"ש בביאור ע"פ יונתי גבי כי לא מחשבותי מחשבותיכם:

así como, en la analogía, el pensamiento actúa de inmediato en el pie porque circunda todos los miembros, aunque el pie no aprehenda en absoluto el pensamiento, como se mencionó arriba. Y véase lo escrito en la explicación sobre «Mi paloma», acerca de «Pues Mis pensamientos no son los pensamientos de ustedes».

11 קיצור. ענין ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסכ"ע [וסובב כל עלמין] בחי' מכה"כ [מלא כל הארץ כבודו] ובחי' אני מלא. והא"פ [והאור פנימי] שרשו מהקו והמקיפים אף שנמשכו ג"כ מהקו מ"מ שרשם מבחי' סוכ"ע.

Resumen. El tema de la luz que llena todos los mundos (memalé kol almin) y la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin): el nivel de "Toda la tierra está llena de Su gloria" y el nivel de "Yo lleno". La luz interior tiene su raíz en el kav; y las luces circundantes, aunque también fueron atraídas desde el kav, tienen, sin embargo, su raíz en el nivel de sovev kol almin.

ועליות העולמות בשמיטין ויובלות הכל בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] א"פ [אור פנימי] אבל בחי' סוכ"ע השווה ומשוה כו' ולכן יפה שעה אחת בתשובה כו':

Los ascensos de los mundos durante los ciclos sabáticos y los jubileos pertenecen todos al nivel de memalé kol almin, la luz interior; pero el nivel de sovev kol almin es "igual y hace iguales", etc. Por eso, "Mejor es una hora de teshuvá", etc.

12 ב והנה מ"ש מלא כל הארץ כבודו, הארץ דוקא היינו כי אין כבוד אלא תורה, כבוד בגימט' [בגימטריא] ל"ב שהם ל"ב נתיבות החכמה ול"ב חוטים דציצית,

2. Ahora bien, en cuanto a lo que está escrito: "Toda la tierra está llena de Su gloria", específicamente "la tierra": esto se debe a que "no hay gloria sino la Torá"; kavod (gloria) tiene el valor numérico de treinta y dos, que son los treinta y dos senderos de Jojmá (sabiduría) y los treinta y dos hilos de los tzitzit.

וזהו הודו על ארץ ושמים קדמה ארץ לשמים בגילוי הודו וזיוו ית' ע"י התורה וכמ"ש בשה"ש [בשיר השירים] רבה ס"פ כרם היה לשלמה.

Y esto es "Su esplendor está sobre la tierra y los cielos": la tierra precede a los cielos en la revelación de Su esplendor y resplandor, bendito sea, por medio de la Torá; como está escrito en Shir HaShirim Rabbah, al final de [la sección sobre] "Shlomo tenía una viña".

13 והענין הוא כנ"ל שעיקר גילוי אלקות בהכלים יהי [יהיה] ע"י עליות העולמות נ' אלפים יובלות עילוי אחר עילוי עד שיתגלה אור א"ס ב"ה.

La explicación es como se mencionó antes: la revelación principal de la Divinidad en las vasijas tendrá lugar mediante los ascensos de los mundos, durante cincuenta mil jubileos, una elevación tras otra, hasta que se revele la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea.

הנה ישראל המשיכו בעת מ"ת [מתן תורה] שיתגלה עתה לעוה"ז אור א"ס ב"ה מה שצריך לגילוי זה הדרגת ועליות עילוי אחר עילוי נ' אלפים יובלות עד שיגיעו לגילוי זה

Ahora bien, en el momento de la Entrega de la Torá, Israel atrajo [la luz] para que la Luz Infinita, bendito sea, se revelara ahora en este mundo: [una revelación] para la cual se necesitan una progresión y ascensos, una elevación tras otra, durante cincuenta mil jubileos, hasta que se alcance esta revelación.

ועל ידי התורה נתגלה בחי' גילוי זה בעולם הזה כי אורייתא מחכמה נפקת ואור א"ס ב"ה מלובש בחכמה דוקא (ועמ"ש"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] גבי חג השבועות ע"פ וידבר אלקים)

Y por medio de la Torá se reveló en este mundo este nivel de revelación, pues "la Torá procede de Jojmá (sabiduría)", y la Luz Infinita, bendito sea, está investida específicamente en Jojmá (véase también lo escrito antes respecto de la festividad de Shavuot, sobre "Y habló D'os").

ולכן אצילות נקרא חכמה בכללות העולמות לפי שבו מאיר בחי חכמה דא"ק [דאדם קדמון] שמתלבש ע"י המלי דא"ק [דאדם קדמון] באצילות

Por eso, en el conjunto de los mundos, Atzilut es llamado Jojmá, porque en él resplandece el nivel de Jojmá de Adam Kadmón, que se inviste en Atzilut por medio de Maljut de Adam Kadmón;

ועל כן באצילות הוא גילוי אור א"ס ב"ה שמאיר בבחינת חכמה כו' מה שאין כן בבריאה אינו מאיר בחי חכמה אלא על ידי התלבשות גמור בבינה

y, por lo tanto, en Atzilut hay una revelación de la Luz Infinita, bendito sea, que resplandece en la modalidad de Jojmá, etc. En cambio, en Beríá, el nivel de Jojmá resplandece únicamente mediante su investidura completa en Biná;

וזהו ענין המסך כו' וביצירה אין מאיר אלא על ידי התלבשות עוד בז"א דבריאה כו' כמ"ש כ"ז [כל זה] בע"ח [בעץ חיים] שער סדר אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] פ"ג [פרק ג'].

y este es el significado de la pantalla (masaj), etc. En Yetzirá, resplandece únicamente mediante una investidura adicional en el Zeir Anpín de Beríá, etc., como está escrito todo esto en Etz Chaim, Sha'ar Seder Atzilut, Beriah, Yetzirah, Asiyah, capítulo 3.

14 והנה בשעת מתן תורה היה למטה בעולם הזה גילוי ח"ע [חכמה עילאה] המאיר באצילות אשר הוא חכים ולא בחכמה ידיעה שבחכמה מלובש ומאיר ממש אור א"ס ב"ה היה גילוי זה ממש בהר סיני

Ahora bien, en el momento de la Entrega de la Torá hubo abajo, en este mundo, una revelación de la Jojmá suprema (Jojmá Ilaá) que ilumina en Atzilut, de la cual [se dice]: «Él es sabio, pero no con una sabiduría cognoscible»: en esa Jojmá está investida e ilumina realmente la Luz Infinita, bendito sea. Esta misma revelación tuvo lugar en el monte Sináí.

וזהו קול דודי כו' מדלג כו' שע"פ סדר ההשתלשלות הי' [היה] צריך לגילוי זה נ' אלפים יובלות אלא שבא הגילוי ע"י דילוג שלא כפי סדר השתלשלות,

Y esto es «La voz de mi amado», etc., «saltando», etc.: según el orden de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut), esta revelación habría requerido cincuenta mil jubileos; sin embargo, la revelación llegó mediante un salto, no de acuerdo con el orden de la hishtalshelut.

(וגם מובן כי ערך העשיה לגבי אצילות כמו דומם לגבי מדבר ולכן מלי' מקננא בעשי' [בעשיה] וחכמה באצי' ועמשי' [ועיין מה שכתוב לעיל] פי' בראשית על פי' וייצר כו' וכשיהי' [וכשיהיה] ח"ע [חכמה עילאה] המאיר באצילות נמשך ומתגלה בעשיה ה"ז [הרי זה] דילוג גדול ועצום כו')

(También se entiende que la relación entre Asiá y Atzilut es como la que hay entre lo inanimado y el ser humano parlante; por eso, «Maljut anida en Asiá, y Jojmá, en Atzilut». Véase también lo escrito más arriba, en la parashá Bereshit, sobre el versículo «Y formó», etc. Cuando la Jojmá suprema que ilumina en Atzilut desciende y se revela en Asiá, esto constituye un salto grande y tremendo, etc.)

וזהו מלא כל הארץ כבודו, הארץ דוקא שבמתן תורה נתגלה בעולם הזה בחי' ח"ע [חכמה עילאה] ממש למעלה מעלה מבעולמות עליונים כו' כנ"ל

Y esto es «Toda la tierra está llena de Su gloria»: específicamente «la tierra», pues en la Entrega de la Torá se reveló en este mundo el nivel de la Jojmá suprema misma, muy, muy por encima de lo que hay en los mundos superiores, etc., como se mencionó antes.

ולכן כדי להיות גילוי זה שבבחי' דילוג זהו ענין ל"ב נתיבות החכמה וזהו ענין ל"ב חוטי הציצית.

Por lo tanto, para que se produzca esta revelación, que tiene lugar mediante un salto, se requiere el asunto de los treinta y dos senderos de Jojmá; y esto es también el asunto de los treinta y dos hilos de los tzitzit.

כי הנה ציצית הוא מלשון ויקחני בציצית ראשי שהוא המשכת בחי' שערות להאיר לכנס"י [לכנסת ישראל] ועמשי' [ועיין מה שכתוב לעיל] בד"ה והיה לכם לציצית.

Pues bien, la palabra tzitzit deriva de la expresión «Y me tomó por un mechón (tzitzit) de mi cabeza», que alude al descenso del nivel de los cabellos para iluminar a la Congregación de Israel (Knesset Israel). Véase también lo escrito más arriba en el discurso que comienza «Y será para ustedes como tzitzit».

15 וצ"ל כי הרי עיקר ההשתלשלות הוא שנה"י [שנצח הוד יסוד] דאימא נעשים מוחין לז"א ונה"י [ונצח הוד יסוד] דז"א נעשו מוחין לנוק' [לנוקבא],

Ahora bien, esto requiere explicación. Pues el orden principal [de la cadena] descendente de los mundos (hishtalshelut) consiste en que Nétzaj, Hod y Yesod de Ima se convierten en el intelecto (mojin) de Zeir Anpín, y Nétzaj, Hod y Yesod de Zeir Anpín se convierten en los mojin de Nukvá.

ואם כן המלי' מקבלת מבחי' נהי"י [נצח הוד יסוד] דז"א שהן מהותו ממש ומהו ענין הארה זו דציצית שהוא בחי' שערות לבד אשר השערות אינן עצמיות ומהות האדם כלל כנראה למטה באדם.

Si es así, Maljut recibe del nivel de Nétzaj, Hod y Yesod de Zeir Anpín, que son su propio ser; entonces, ¿qué significa esta iluminación de los tzitzit, que no es más que el nivel de los cabellos, cuando los cabellos no son en absoluto la esencia ni el ser de una persona, como se ve en el hombre de abajo?

אך הענין כי אדרבה המשכה זו שעל ידי השערות שהן הציצית הוא מה שנמשך מלמעלה מסדר ההש' תלשלות עילה ועלול ולכן א"א לימשך רק על ידי בחי' שערות.

Sin embargo, la explicación es que, por el contrario, esta emanación que desciende por medio de los cabellos, que son los tzitzit, proviene de más arriba del orden de la cadena de causa y efecto; por eso, solo puede descender mediante el nivel de los cabellos.

16 והיינו שההמשכה שנמשך על ידי הציצית במלי' הוא ממוחין דאז"א [דאבא ואימא] עצמן מה שאין כן סדר ההשתלשלות הוא שנהי"י [שנצח הוד יסוד] דתבונה מתלבשין בז"א ואז מנהי"י [מנצח הוד יסוד] דז"א נמשך ומתלבש בנוק' [בנוקבא].

Es decir, la influencia que se transmite por medio de los tzitzit a Maljut proviene de los mojin de Aba e Ima mismos; en cambio, en el orden de la cadena descendente de los mundos, los Netzaj, Hod y Yesod de Tevuná se revisten en Zeir Anpín, y luego desde los Netzaj, Hod y Yesod de Zeir Anpín [la luz] desciende y se reviste en Nukvá.

והוא מפני שההארה היא קטנה שהוא בחי' נהי"י [נצח הוד יסוד] דז"א לבד לכן יכולים להתלבש בעצמן ומהותן להיות מוחין לנוק' [לנוקבא],

Y esto se debe a que la iluminación es pequeña: solo corresponde al nivel de Netzaj, Hod y Yesod de Zeir Anpín; por eso pueden revestirse en su propia esencia y naturaleza para convertirse en los mojin de Nukvá.

אבל כשצריכין להמשיך במלי' ממוחין דאז"א [דאבא ואימא] עצמן שלא על ידי התלבשות ממש בז"א בדרך וסדר ההשתלשלות.

Pero cuando es necesario atraer a Maljut desde los mojin mismos de Aba e Ima, sin que primero se revistan efectivamente en Zeir Anpín según el modo y el orden de la cadena descendente de los mundos,

לכן מפני שהאור שלהן גדול א"א להיות נמשך למוחין דנוק' [דנוקבא] כ"א דרך בחי' שערות לבד

entonces, dado que su luz es grande, no puede descender a los mojin de Nukvá sino únicamente por medio del nivel de los cabellos.

ולכן גבי נזיר נאמר קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו וכמו י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] שנמשכין מבחי' שערות כו'

Por eso, con respecto al nazir, se dice: "Será santo; dejará crecer los mechones de cabello de su cabeza"; y [esto es] como los Trece Atributos de Misericordia, que descienden del nivel de los cabellos, etc.,

וכמ"ש במ"א והוא כמשל השערות שאינן מתאחדים עם האדם כמו האברים שהרי יכול לחתוך השערה ולא יכאב לו מה שאין כן באבר כו'

como se explica en otro lugar. Esto se asemeja a la analogía de los cabellos, que no están unidos a la persona como lo están los miembros, pues se puede cortar un cabello sin que le duela; no ocurre así con un miembro, etc.;

אך אעפ"כ [אף על פי כן] הם מחוברים בשרשם אל המוח ומשם יונקים ונתצמצמו כ"כ [כל כך] עד שנעשו כמו דבר נפרד כו',

sin embargo, están unidos a su raíz en el cerebro y de allí reciben su sustento; además, se han contraído tanto que se han vuelto como algo separado, etc.

כך להיות המשכה וגילוי מלמעלה מסדר השתלשלות א"א ע"י התלבשות בחי' נה"י [נצח הוד יסוד] שהוא בחינת אברים שיהיו נעשים מוחין כ"א על ידי שערות כו'.

Así también, para que haya una influencia y una revelación desde por encima del orden de la cadena descendente de los mundos, no es posible que los Netzaj, Hod y Yesod —que corresponden al nivel de los miembros— se revistan y se conviertan en mojin; esto solo puede ocurrir por medio de los cabellos, etc.

17 והוא כענין שנתבאר בד"ה ועתה יגדל נא בפ"י כאשר דברת לאמר שמבחי' הדבור שבעולם האצילות נעשים כחב"ד [כחכמה בינה ודעת] שהוא מקור השכל לעולם הבריאה כו' ואותיות הדבור נק' ג"כ שערות וכמ"ש בד"ה ועשית בגדי קדש.

Y esto es semejante a lo explicado en el maamar que comienza "Y ahora, te ruego, que sea engrandecido [el poder]", al explicar "como hablaste, diciendo": que del nivel del habla en el Mundo de Atzilut surgen [aquello que sirve como] Jojmá, Biná y Daat, la fuente del intelecto, para el Mundo de Beriá, etc. Las letras del habla también son llamadas "cabellos", como se explica en el maamar que comienza "Y harás vestiduras sagradas".

18 והוא ג"כ המשכה מלמעלה מהשתלשלות עילה ועלול ולכן אף שנמשך רק בבחי' שערות הוא גבוה לאין קץ מן ההמשכה שבדרך ההשתלשלות אף שהוא מבחי' עצמיות שנה"י [שנצח הוד יסוד] שבעליון נעשו ממש מוחין לתחתון.

Y esto también es una emanación desde por encima de la cadena descendente de causa y efecto. Por lo tanto, aunque se transmite únicamente a modo de «cabellos», es infinitamente más elevada que la emanación que sigue el orden de la cadena descendente, aun cuando esta proviene del nivel de la esencia, pues Nétzaj, Hod y Yesod del nivel superior se convierten literalmente en los mojin del nivel inferior.

19 וז"ש [וזהו שכתוב] במתן תורה ה' בצאתך משעיר כו' שהיה הגילוי ע"י בחי' שערות כי לפי שהיה ההמשכה שלא כדרך השתלשלות כנ"ל שמה שצריך

Y esto es [lo que significa] lo escrito acerca de la Entrega de la Torá: "Havaia, cuando saliste de Seir", etc.: la revelación tuvo lugar mediante el nivel de los cabellos (searot). Pues, dado que la emanación no siguió el orden de la cadena descendente, como se mencionó antes, aquello que requiere

נ' אלפים יובלות עד שיתגלה אור א"ס ב"ה נתגלה בשעת מתן תורה בעולם הזה והוא ע"י ל"ב נתיבות שהם ל"ב חוטי הציצית שהם בחי' שערות

cincuenta mil jubileos para que se revele la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, se reveló en este mundo en el momento de la Entrega de la Torá. Y esto fue por medio de las treinta y dos sendas, que son los treinta y dos hilos del tzitzit, los cuales corresponden al nivel de los cabellos;

דהיינו כמו בהשערה יש יניקה מהמוח ממש רק שנתגשם ונתלבש בבחי' שערה, כמו כן הוא ענין נובלות חכמה שלמעלה תורה שהיא חכמתו ית' חכים

es decir, así como el cabello recibe sustento del cerebro mismo, pero este se ha vuelto más tosco y se ha revestido en forma de cabello, así también se entiende lo de "La Torá es los nobelot (frutos caídos) de la sabiduría de lo Alto": [la Torá,] que es Su sabiduría, bendito sea, [de quien se dice:] "sabio,

ולא בחכמה ידיעה רק שנתלבשה בענינים גשמיים שזהו כמו ההמשכה ע"י בחי' שערות שאין ערוך כלל מהות חכמה זו אל מהות ח"ע [חכמה עילאה]

pero no con una sabiduría cognoscible"; solo que se ha revestido en asuntos físicos. Esto es semejante a la emanación por medio del nivel de los cabellos: la esencia de esta sabiduría no guarda comparación alguna con la esencia de la Jojmá suprema

כמו שהיא למעלה ומכל מקום הרי בתוכה ממש ממהות ח"ע [חכמה עילאה] שלמעלה מההשתלשלות כמו שבתוך השערה יש יניקה מן המוחין ממש.

tal como existe en lo Alto; y, sin embargo, dentro de ella está realmente [algo] de la esencia de la Jojmá suprema, que está por encima de la cadena descendente, así como dentro del cabello hay sustento del cerebro mismo.

20 וזהו ענין ל"ב נתיבות החכמה הנתיב הוא קצר ונמשך הרבה להלאה בריחוק מקום שהולכים בו מעיר לעיר, כך הוא ענין מלא כל הארץ כבודו ואין כבוד

Y este es el sentido de los treinta y dos senderos (netivot) de Jojmá (sabiduría): un sendero es angosto, pero se extiende muy lejos, hasta un lugar distante, como cuando se recorre de una ciudad a otra. Así es el sentido de "Toda la tierra está llena de Su gloria" y "no hay gloria

אלא תורה ל"ב נתיבות חכמה (ועמ"ש מענין נתיבות ע"פ וכל גבולך לאכני חפץ) וזהו ענין הציצית sino la Torá", los treinta y dos senderos de Jojmá (y véase lo escrito acerca del tema de los senderos sobre el versículo "Y todos tus límites serán de piedras preciosas"). Y este es el sentido de los tzitzit,

וכמו שכתוב ושער רישיה כעמר נקא והוא המשכת החסדים שערות לבנים הנמשכים מלמעלה למטה
כל"ב נתיבות החכמה

como está escrito: “Y el cabello de Su cabeza, como lana pura”: esto es la atracción hacia abajo de los jasadim (bondades), cabellos blancos que descienden de arriba hacia abajo por los treinta y dos senderos de Jojmá.

כי יש ג"כ שערות דז"א שהם דינים וכמו שכתוב בזהר פרשה תזריע (דף מ"ח עמוד ב') בענין ואיש כי
ימרט ראשו כו'

pues también hay cabellos de Zeir Anpín que son juicios (dinim), como está escrito en el Zohar, Parshat Tazría (página 48b), a propósito de “Y si a un hombre se le cae el cabello de la cabeza”, etc.;

אבל שערות אלו דציצית הם חסדים והיינו לפי שמקור ההמשכה משערות דא"א ועיין בפע"ח [בפרי עץ
חיים] שער הציצית פרק ה' בדרוש החברים ועיין שם ובפ"ג [ובפרק ג']

pero estos cabellos de los tzitzit son jasadim, porque la fuente de esta atracción hacia abajo está en los cabellos de Arij Anpín. Véase Pri Etz Chaim, Sha'ar HaTzitzit, capítulo 5, en el discurso de los Compañeros; y véase allí y en el capítulo 3:

וגם כי שם כו' ומלבינים השערות כו' וע' בעמה"מ [בעמק המלך] שער י"ד פ"מ ושער עשירי פ"ט בענין
הציצית.

“y también porque allí”, etc., “y blanquean los cabellos”, etc. Véase también Emek HaMelech, Sha'ar 14, capítulo 40, y Sha'ar 10, capítulo 9, acerca de los tzitzit.

והוא קרוב למ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער או"א [אבא ואימא] פ"ג [פרק ג'] בהג"ה [בהגהה] ממה"ק [ממהדורא קמא]
המתחלת כבר ביארנו כו' וע' בזה"ג [בזהר חלק ג']

Esto se acerca a lo escrito en Etz Chaim, Sha'ar Abba e Imma, capítulo 3, en una glosa de la primera redacción (mahadura kamma), que comienza: “Ya hemos explicado”, etc. Véase también el Zohar, parte III

(נשא דף ק"מ ע"א) ובשעתא דאתמשכן שערי חיוריו כו' כתיב חכמות בחוץ כו', וזהו ענין הכנף מין כנף.

(Nasó, página 140a): “Y cuando se atraen los cabellos blancos”, etc., “está escrito: ‘Las sabidurías claman en la calle’”, etc. Y este es el sentido de “la esquina”: “de la misma especie que la esquina”.

דהנה הטלית הוא בחי' המקיף שלמעלה מהשתלשלות בחי' סוכי' והציצית שהן ל"ב נתיבות החכמה אע"פ [אף על פי] שהוא מה שנמשך להאיר בבחי' אור פנימי בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שאין זה אלא זיו והארה.

Pues el talit es el nivel de la luz circundante que está por encima de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut), el nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin); y los tzitzit, que son los treinta y dos senderos de Jojmá, aunque son aquello que se prolonga para iluminar como luz interior, el nivel de la luz que llena todos los mundos (memalé kol almin), que no es más que un resplandor e iluminación,

אעפ"כ [אף על פי כן] הוא מין כנף ממש שהרי המשכה זו הוא ג"כ בבחי' דילוג שלא כסדר השתלשלות העולמות הנמשכים מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] כנ"ל

son, sin embargo, verdaderamente «de la misma clase que el borde», pues esta prolongación también se produce mediante un salto, y no conforme al orden de la cadena descendente de los mundos, que se prolongan desde el nivel de memalé kol almin, como se mencionó antes;

אלא גילוי ח"ע [חכמה עילאה] ממש והחכמה מאין תמצא וגם החכמה עצמה נקי אין לגבי הבינה שנקי יש sino que es una revelación de la Jojmá suprema misma; y «la Jojmá se encuentra a partir de ayin», y la Jojmá misma también se llama ayin (nada) en relación con Biná, que se llama yesh (algo),

כי בה שורה אור א"ס ב"ה ממש וכמש"ל [וכמה שכתוב לעיל] באריכות בד"ה וידבר כו' אנכי כו' הרי גילוי חכמה עילאה נמשך להיות מכה"כ [מלא כל הארץ כבודו] הודו על ארץ כו'.

pues en ella reposa realmente la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, como se explicó antes extensamente en el discurso que comienza «Y [D'os] habló», etc., «Yo», etc. Así, la revelación de la Jojmá suprema se prolonga hasta convertirse en «Toda la tierra está llena de Su gloria», «Su esplendor está sobre la tierra», etc.

21 וזהו הכנף מין כנף בחי' ושער רישיה כעמר נקא הנמשך מבחי' חיוורא דגלגלתא. ובמ"א נתבאר באופן אחר כי

Y esto es “la esquina”: “del mismo tipo que la esquina”, el nivel de “y el cabello de Su cabeza era como lana pura”, que se extiende desde el nivel de la blancura del cráneo (jivrá de-gulgaltá). Y en otro lugar se explicó de otra manera, pues

הנה א"ס ב"ה הוא הסוכ"ע כו' ואינו יכול להתלבש בשום כלי בבחי' אור פנימי כו'

“el Infinito (Ein Sof), bendito sea, es la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin), etc., y no puede investirse en ninguna vasija como luz interior, etc.,

כ"א בבחי' החכמה לבדה כו' עכ"ל [עד כאן לשונו], מזה משמע שבחכמה מאיר בבחי' אור פנימי מה שהוא בחי' סוכ"ע ואור מקיף

salvo únicamente en el nivel de Jojmá (sabiduría), etc.” Fin de la cita. De esto se desprende que en Jojmá brilla como luz interior aquello que es el nivel de sovev kol almin y luz circundante.

וכן משמע מדרוש דנשא את ראש בני גרשון גבי בני קהת שהיו נושאים את הארון ואורייתא מחכמה נפקת הוא גבוה מבחי' היריעות שנשאו בני גרשון אף שהיריעות רומזים לבחי' מקיף וסוכ"ע כמ"ש נוטה שמים כיריעה.

Y esto también se desprende del discurso sobre “Haz el censo de los hijos de Gershón”, respecto de los hijos de Kehat, que transportaban el Arca: [el Arca,] puesto que “la Torá proviene de Jojmá”, es superior al nivel de las cortinas que transportaban los hijos de Gershón, aunque las cortinas aluden al nivel de la [luz] circundante y sovev kol almin, como está escrito: “Él extiende los cielos como una cortina”.

אלא משום כי בחכמה מאיר אור א"ס בבחי' אור פנימי והיא הנקודה התיכונית שהעיגול סובב עליה כו' Más bien, esto se debe a que en Jojmá la Luz Infinita brilla como luz interior, y ella es el punto central alrededor del cual gira el círculo, etc.;

ע"ש, וכן משמע בד"ה כי אברהם לא ידענו כמ"ש וחכמה עילאה דאצילות היא בחינה ממוצעת והיא כלולה מבחי' המאציל א"ס ב"ה כו' בחינת סוכ"ע כו'

véase allí. Y esto también se desprende del discurso que comienza “Pues Avraham no nos conoce”, en lo que está escrito: “Y la Jojmá suprema de Atzilut es un nivel intermedio, y comprende el nivel del Emanador, el Infinito, bendito sea”, etc., “el nivel de sovev kol almin”, etc.

וכ"מ [וכן משמע] בבה"ז [בביאורי הזהר] ר"פ ויצא ועפ"ז [ועל פי זה] אתי שפיר מ"ש ברבות בראשית פרשה ד' כותי אחד שאל את ר' [רבין] מאיר אפשר אותו שכתוב בו הלא את השמים ואת הארץ אני מלא.

Y esto también se desprende de Biurei HaZohar, al comienzo de la parashá Vayetze. A la luz de esto, se entiende lo que está escrito en [Midrash] Rabbah, Bereshit, sección 4: “Un samaritano le preguntó a Rabí Meir: ¿Es posible que Aquel de quien está escrito: ‘¿Acaso no lleno Yo los cielos y la tierra?’

היה מדבר עם משה מבין שני בדי הארון. אמר לו הבא לי מראות גדולות אמר לו ראה בבואה שלך בהן.

hablara con Moshé desde entre las dos varas del Arca?”. Él le dijo: “Tráeme espejos grandes”. Él le dijo: “Mira tu reflejo en ellos”.

ראה אותה גדולה. אמר לו הבא מראות קטנות. הביא לו מראות קטנות אמר לו ראה בבואה שלך בהן. La vio grande. Le dijo: “Trae espejos pequeños”. Le trajo espejos pequeños. Le dijo: “Mira tu reflejo en ellos”.

ראה אותה קטנה. אמר לו מה אם אתה שאתה בשר ודם אתה משנה עצמך בכל מה שתדע. La vio pequeña. Le dijo: “Si tú, que eres de carne y sangre, puedes cambiar tu aspecto de la manera que quieras,

מי שאמר והיה העולם ברוך הוא עאכו"כ [על אחת כמה וכמה]. הוי כשהוא רוצה. הלא את השמים ואת הארץ אני מלא.

¡Cuánto más el que habló y el mundo llegó a existir, bendito sea! Así, cuando Él lo desea: “¿Acaso no lleno Yo los cielos y la tierra?”.

22 וכשהוא רוצה היה מדבר עם משה מבין שני בדי הארון עכ"ל [עד כאן לשונו]. אשר מזה מובן איך

Y cuando desea, habla con Moshé desde entre las dos varas del Arca”. Fin de la cita. De esto se entiende cómo

כי ממש אות' [אותה] הבחינה שנאמר את השמים ואת הארץ אני מלא שהוא בחי' סוכ"ע כנ"ל בחינה זו ממש מאיר

el mismo nivel del que se dice: “Lleno los cielos y la tierra”, que es el nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin), como se mencionó antes, este mismo nivel resplandece

ומתגלה מבין שני בדי הארון וכמובן ג"כ מהמשל מהמראות אשר גם במראה הקטנה שנראה בבואה של האדם קטנה עכ"ז [עם כל זה] הכל ממש מהות אדם אחד

y se revela desde entre las dos varas del Arca. Esto también se entiende a partir de la analogía de los espejos: incluso en un espejo pequeño, donde el reflejo de la persona aparece pequeño, no obstante, es realmente el ser de una misma persona.

וכן למעלה יש זעיר אנפין ואריך אנפין ומבואר במ"א כי בפנימיות זעיר אנפין מלוכש ממש בחי' אריך אנפין (ועיין זח"ג [זהר חלק ג] אחרי ס"ו ב' נשא דק"ל ע"א).

Del mismo modo, arriba existen Zeir Anpín y Arij Anpín, y se explica en otro lugar que en la dimensión interior de Zeir Anpín está realmente investido el nivel de Arij Anpín (véase también Zohar, Parte III, Ajarei 66b; Nasó, página 130a).

והיינו ע"ד הנ"ל כי בחכמה מלוכש אור א"ס ממש בבחי' אור פנימי ובחינה זו מאיר בהיכל קדח"ק [קודש הקדשים] בין שני בדי הארון.

Es decir, siguiendo el modo mencionado antes: en Jojmá (sabiduría) está investida la Luz Infinita misma como luz interior, y este nivel resplandece en la cámara del Santo de los Santos, entre las dos varas del Arca.

ועפ"ז [ועל פי זה] אתי שפיר מאד ענין הכנף מין כנף ממש היינו כי בבחי' ושער ריש"י [רישיה] כעמר נקא שהיא השפעה מבחי' חכמה מאיר ממש מבחי' סוכ"ע

De acuerdo con esto, se comprende muy bien el asunto de "la esquina": "realmente de la misma especie que la esquina". Pues en el nivel de "y el cabello de Su cabeza era como lana pura", que es una influencia del nivel de Jojmá, resplandece realmente [la luz] del nivel de sovev kol almin,

רק שנתצמצם להאיר בבחי' אור פנימי דוגמת המשל ממראות קטנות, וכמ"ש ג"כ בבה"ז [בביאורי הזהר] פ' אחרי ע"פ המאמר שם

solo que se ha contraído para resplandecer como luz interior, como en la analogía de los espejos pequeños. Así también está escrito en Biurei HaZohar, Parashat Ajarei, sobre el pasaje allí

(דע"ט ע"ב) הביאו עלי כפרה בענין היו"ד דשם הוי"ה שעם היותו בחי' צמצום אינו העלם גמור

(página 79b): "Traigan una expiación por Mí", con respecto a la yud del Nombre Havaíá: aunque es el nivel de contracción (tzimtzum), no constituye un ocultamiento completo,

אלא ע"ד לעולם ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה. וכנזכר מזה לעיל בביאור ע"פ כה תברכו גבי ושיעור כזית.

sino más bien según el principio de "Una persona debe enseñar siempre a su alumno de manera concisa". Y como se mencionó antes acerca de esto, en la explicación sobre "Así bendecirán", a propósito de "y la medida del volumen de una aceituna".

23 ומכוון ג"כ עם משל הנזכר במדרש ממראות קטנות דהיינו ג"כ כענין ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה. ועד"ז הוא ענין שהיה מתפלל הכה"ג [הכהן גדול] תפלה קצרה ביוהכ"פ [ביום הכפורים] שהוא מועט המחזיק הרבה.

Y también corresponde a la alegoría mencionada en el Midrash acerca de los espejos pequeños, que asimismo se asemeja a “Una persona debe enseñar a su alumno de manera concisa”. De manera similar, el Gran Kohén rezaba una oración breve en Yom Kipur, que es “lo poco que contiene mucho”.

ושרש בחי' זו מבחי' עקודים הנזכר בע"ח [בעץ חיים] עקודים בכלי אחד. שהוא ג"כ ראשית הגילוי בבחי' אור פנימי מתוך ההעלם דא"ק [דאדם קדמון].

La raíz de este nivel proviene del nivel de Akudim mencionado en Etz Chaim: “atados (Akudim) en una sola vasija”. Este es también el comienzo de la revelación como luz interior, que emerge de la ocultación de Adam Kadmon.

24 וזהו כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן כו' בחי' שמן הטוב הוא חכמה סתימאה דע"ק [דעתיקא קדישא] או חכמה דעקודים שנמשך על גלגלתא ואח"כ יורד ונמשך על הזקן

Y esto es: “Como el buen aceite sobre la cabeza, que desciende sobre la barba”, etc. El nivel del “buen aceite” es la Jojmá oculta (Jojmá Stimaa) de Atika Kadisha, o la Jojmá de Akudim, que se extiende sobre el cráneo (Gulgalta) y luego desciende y se extiende sobre la barba,

דהיינו להאיר בבחי' אור פנימי ע"י הלכות התורה כנ"ל וזהו ענין זקן אהרן שיורד ע"פ מדותיו היינו שע"ז נשפע ונמשך אהבה רבה בכנס"י [בכנסת ישראל] כו'

es decir, para iluminar como luz interior mediante las leyes de la Torá, como se mencionó antes. Y este es el significado de “la barba de Aharón, que desciende sobre el cuello de sus vestiduras (midotav)”: es decir, mediante esto se otorga y se transmite un gran amor (ahavá rabá) a la Congregación de Israel (Kneset Israel), etc.

(ועמ"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] ע"פ בהעלותך וע"פ ועשית בגדי קדש) וזהו ענין הלבן שבציצית שגוון הלבן הוא מבחי' רב חסד להיות השפעת החכמה והשפעת אה"ר [אהבה רבה]:

(Y véase lo escrito arriba sobre “Cuando enciendas” y sobre “Y harás vestiduras sagradas”). Y este es el significado del blanco de los tzitzit, pues el color blanco proviene del nivel de “abundante en bondad”, para que se transmitan la Jojmá y un gran amor.

25 קיצור מהנ"ל. והנה ענין מכה"כ [מלא כל הארץ כבודו] אין כבוד אלא תורה שמה שע"י נ"י אלפים יובלות

יהיה גילוי חכמה דא"ק [דאדם קדמון] שאינו מאיר רק באצילות משא"כ בבריאה כו'

Resumen de lo dicho anteriormente. Ahora bien, en cuanto al asunto de "Toda la tierra está llena de Su gloria", "no hay gloria sino la Torá": lo que, por medio de cincuenta mil jubileos, habría de revelarse es la Jojmá de Adam Kadmon, que ilumina solo en Atzilut, pero no en Beria, etc.

היה מתגלה בשעת מתן תורה בעוה"ז והוא דילוג עצום כמו גילוי מדבר בדומם וזהו ענין הציצית שהן בחי' שערות והוא כשנמשך לנוקבא מחו"ב [מחכמה ובינה] עצמה כו',

se reveló en este mundo en el momento de la Entrega de la Torá; y esto constituye un salto inmenso, como la revelación del habla en lo inanimado. Este es el asunto de los tzitzit, que corresponden al nivel de los cabellos: ocurre cuando [la luz] se extiende hacia Nukvá directamente desde Jojmá y Biná mismas, etc.;

וכך גילוי ח"ע [חכמה עילאה] בעוה"ז בהלכות התורה זהו כמו המשכת המוח בהשערה כו', וזהו ענין הלבן שבציצית ששרשו מבחי' ושער רישיה כעמר נקא.

y así, la revelación de la Jojmá suprema en este mundo, en las leyes de la Torá, es como la extensión del cerebro hacia el cabello, etc. Este es el asunto del blanco de los tzitzit, cuya raíz proviene del nivel de "y el cabello de Su cabeza era como lana pura".

26 וזהו ג"כ ענין זקן אהרן להיות השפעת אה"ר [אהבה רבה]. ועכ"פ [ועל כל פנים] החוטין והשערות הם

המשכת הא"פ [האור פנימי] אכן הוא ג"כ למעלה מסדר ההשתלשלות

Y esto también explica el asunto de la barba de Aharón: que sea una influencia de gran amor. En todo caso, los hilos y los cabellos son una prolongación de la luz interior; sin embargo, también están por encima del orden de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut),

דהיינו שנמשך הגילוי למטה מבחי' ח"ע [חכמה עילאה] ממש שבה שורה אור א"ס הסוכ"ע התאחדות והתקשרות הא"פ [האור פנימי] בהא"מ [בהאור מקיף] וזהו הכנף מין כנף כו':

es decir, la revelación se prolonga hacia abajo desde el nivel de la Jojmá suprema misma, en la que reposa la Luz Infinita que circunda todos los mundos (sovev kol almin): la unión y el vínculo de la luz interior con la luz circundante. Y esto es "la esquina: de la misma clase que la esquina", etc.

27 ג ועתה י"ל [יש לומר] ענין חוטי התכלת שבציצית כי הנה תכלת הוא מלשון תכלה פי' שיכלה ויבער הרע מקרבו כמ"ש ובערת הרע מקרבך וכמ"ש ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם.

3. Ahora explicaremos el asunto de los hilos de tejelet de los tzitzit. Tejelet se relaciona con la expresión kalá (destrucción); es decir, que uno destruya y erradique el mal de su interior, como está escrito: "Erradicarás el mal de en medio de ti", y como está escrito: "No se desvíen tras su corazón ni tras sus ojos, tras los cuales se prostituyen" (zonim).

28 והנה לשון זונה הוא כמו הזונה שמקבלת מן משפיע אחר ומזנה כך הוא כי כנס"י [כנסת ישראל] נק' מקבלים מן הקב"ה

Ahora bien, la expresión zoná (prostituta) se refiere a la mujer que recibe de otro hombre y le es infiel. Así ocurre [aquí]: pues a la Congregación de Israel (Knesset Israel) se la llama receptora del Santo, bendito sea,

והוא המשפיע שלהם וכמ"ש ברבות במדבר ר"פ ג' ע"פ צדיק כתמר יפרח מה תמרה זו יש לה תאווה אף הצדיקים יש להם תאווה מהו תאותם הקב"ה שנאמר נפשי איתך בלילה.

y Él es quien les da; como está escrito en [Midrash] Rabbah, Bamidbar, al comienzo de la sección 3, sobre "El justo florecerá como una palmera": "Así como esta palmera tiene un anhelo, también los justos tienen un anhelo. ¿Cuál es su anhelo? El Santo, bendito sea, como está dicho: 'Mi alma te anhela durante la noche.'"

29 וזהו ולא תתורו כו' אשר אתם זונים כי כשתתורו אחרי לבבכם ותקבלו מן משפיע אחר אזי יהיה בחי' זנות דומה לזונה.

Y esto es "Y no se desviarán", etc., "tras lo cual ustedes se prostituyen": pues cuando se desvían siguiendo a su corazón y reciben de otro dador, entonces se da la condición de prostitución, como la de una prostituta.

וזהו שבתחלה כתיב וראיתם אותו וזכרתם ועשיתם אותם ולא תתורו שהוא כמו זונה שבתחלה היה לה משפיע אחד ואח"כ מקבלת ממשפיע אחר.

Y por eso primero está escrito: "Y lo verán, y lo recordarán, y los cumplirán", y [luego] "y no se desviarán": es como una prostituta que al principio tenía un dador y después recibe de otro dador.

משא"כ אם לא היה לה משפיע בתחלה דהיינו שהיא פנויה ומקבלת ממשפיע אחר אין זה זונה האמורה בתורה לענין איסור לכהונה (כדאיתא בגמרא פ"ו דיבמות).

En cambio, si al principio no tenía un dador —es decir, si es soltera y recibe de otro dador—, no es la zoná de la que habla la Torá con respecto a la prohibición de que un kohén se case [con ella] (como se indica en la Guemará, capítulo 6 de Yevamos).

כך עד"מ למעלה מי שלא ראה אור מימיו אף חושך נדמה לו לאור אבל כשמקבל מתחלה מהקב"ה והכיר אותו כמ"ש וידעת היום והשבות כו'

Así también, a modo de analogía, en lo alto: para quien nunca ha visto luz en su vida, incluso la oscuridad parece luz. Pero cuando primero ha recibido del Santo, bendito sea, y Lo ha reconocido, como está escrito: "Reconoce este día y llévalo a [tu corazón]", etc.,

והרחיק הרע וכמ"ש ועשיתם אותם ואזי ולא תתורו אחרי כו' אשר אתם זונים כו' שדומה לזונה שאסורה לבעלה וכך לא יוכל לקבל בתוכו גילוי אלקות אם לא ע"י תשובה

y se ha apartado del mal, como está escrito: "Y los cumplirán", entonces [se aplica] "y no se desviarán tras", etc., "tras lo cual ustedes se prostituyen", etc.: es como una prostituta a quien se le prohíbe estar con su marido; de igual modo, no puede recibir en su interior una revelación de Divinidad salvo mediante teshuvá,

כדאיתא ביומא (דף פ"ו ע"ב) א"ר [אמר רבי] יוחנן גדולה תשובה כו' ואת זנית כו' ושוב אלי כו' ע"ש. como se indica en Yoma (página 86b): "Dijo Rabí Yojanán: Grande es la teshuvá", etc.; "y te has prostituido", etc.; "y vuelve a Mí", etc. Véase allí.

אבל אנשים שלא הלכו אחר יראת ה' אינו בחי' זונה מי שלא ראה אור כו'

Pero las personas que no han seguido el temor a D'os no se encuentran en la condición de una prostituta; [son como] alguien que nunca ha visto luz, etc.

אך באמת הרי נאמר ועמך ישראל כולם צדיקים ועל כולם נאמר נפשי אויתיך כו' ועכ"ז [ועם כל זה] הנפקותא הוא

Pero, en verdad, está dicho: "Y tu pueblo, todos son justos", y de todos ellos está dicho: "Mi alma te ha anhelado", etc. No obstante, la diferencia práctica es

כי יש פנימיות וחיצוניות וכל מי שנקלט בפנימיותו יותר קרבת אלקים יותר צריך שלא יהיה

que hay una dimensión interior (pnimiut) y una dimensión exterior (jitzoniut); y cuanto más cercana a D'os haya absorbido alguien en su interior, más debe cuidarse de no ser

כמו זונה אפילו בדקות הענינים כמו בתאוות היתר וזהו ענין תכלת דאכיל ושצי הרע דנפש הבהמית שמק"נ [שמקליפת נוגה] והיינו כי כדי להיות ובערת הרע.

como una ramera, incluso en asuntos sutiles, como los deseos permitidos. Y este es el asunto del tejelet, que «consume y destruye» el mal del alma animal, que proviene de kelipat nogah. Es decir, para que se cumpla «y extirparás el mal»

ולא תתורו זהו ע"י חוטי התכלת כי תכלת נק' כורסייא דדינא דדיינין בה ד"נ (בזח"ב [בוהר חלק ב'] תרומה דף קל"ט א' וס"פ שלח דקע"ה א').

y «no se desvíen», esto se logra mediante los hilos de tejelet; pues al tejelet se lo llama «el Trono del Juicio, donde se juzgan los casos capitales» (en el Zohar, Parte II, Terumah, página 139a, y al final de Parshas Sh'lach, página 175a).

ומזה יומשך היראה להיות יראת חטא וכמשי"ש [וכמה שכתוב שם] בפ' קרח (קע"ח ב') אלמלא דינא לא אשתכח בעלמא כו' ע"ש ונתבאר במ"א.

De esto se desprenderá el temor, para que sea temor al pecado, como está escrito allí, en Parshas Korach (178b): «Si no fuera por el juicio, no habría mundo», etc.; véase allí. Y esto se explica en otro lugar.

ובאמת עיקר פי' יראת חטא להתיירא מן החטא שהרע הוא מר ממות כמ"ש את המות ואת הרע.

En verdad, el sentido principal del temor al pecado es temer al pecado mismo, pues el mal es más amargo que la muerte, como está escrito: «la muerte y el mal».

והיינו דכמו שע"י קיום המצות תתעלה נפשו מאד כך לעומת זה ע"י הרעה נאמר ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע

Es decir, así como mediante el cumplimiento de las mitzvot su alma se eleva enormemente, así también, en sentido opuesto, por medio del mal se dice: «Y el alma de tus enemigos Él la arrojará, como desde la cavidad de una honda»,

דהיינו קליעה למקום רחוק מאד מאד מאור פני ה' עד שהדין והמשפט הנמשך על החוטא מכורסיא דדינא זהו

es decir, que sea arrojada a un lugar muy, muy alejado de la luz del semblante de D'os; tanto es así que el juicio y la sentencia que se atraen sobre el pecador desde el Trono del Juicio son

כמו רפואה לו כמאמר מוטב דלידייני ולייתי לעלמא דאתי שכדאי כל יסורי גיהנם כ' ו' ולכן הדין הנ"ל תכליתו חסד

como un remedio para él, conforme a la expresión: «Es mejor que sea juzgado y llegue al Mundo Venidero», pues valen la pena todos los sufrimientos del Guehinom, etc. Por eso, el propósito del juicio mencionado es la bondad,

ולא נקמה ח"ו [חס ושלום] וכמ"ש מזה בד"ה החלצו מאתכם ומזה ימשיך האדם יראה גדולה בנפשו להתיירא מאד מן החטא.

y no venganza, D'os no lo permita; como se explica acerca de esto en el discurso que comienza "Armen hombres de entre ustedes". Y de esto la persona atraerá a su alma un gran temor, para temer mucho al pecado,

כיון שאפילו כורסיא דדינא שלמעלה דדיינין בה דיני נפשות זהו טובה עצומה ומוטב דלידייניה והחטא גרוע יותר. לכך מבחי' תכלת יומשך להיות ולא תתורו כו'.

pues incluso el Trono del Juicio de lo Alto, en el que se juzgan los casos capitales, es un bien inmenso, y "es mejor que sea juzgado", mientras que el pecado es peor. Por eso, del nivel de tejélet se atraerá [la fuerza] para "y no se desvíen", etc.

30 והנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] תכלת דומה לים הוא בחי' מלי' דאצילות שנקי' ים. וים דומה לרקיע שהוא בחי' מקיף וכמ"ש בזהר ר"פ חיי שרה, כי גבי ים כתיב ג"כ והים עומד עליהם מלמעלה וכמ"ש במ"א בד"ה מי מנה.

Ahora bien, nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: "El tejelet se asemeja al mar"; este es el nivel de Maljut (soberanía) de Atzilut, que es llamado "mar". "Y el mar se asemeja al firmamento": este es el nivel de una [luz] circundante, como está escrito en el Zóhar, al comienzo de la parashá de Jaiei Sara. Pues con respecto al mar también está escrito: "y el mar estaba sobre ellos, por encima", como se explica en otro lugar, en el discurso que comienza "¿Quién ha contado?".

31 והנה כתיב בנסוע המחנה כו' ופרשו בגד כליל תכלת מלמעלה דהיינו בנסוע המשכן במדבר ששם מדור החיצונים היו מכסים כלי המשכן בבגדי תכלת שהוא בחינת מקיף דמלכות והוא מקיף הקשה ומסמא עיני החיצונים.

Ahora bien, está escrito: “Cuando el campamento emprenda la marcha”, etc., “extenderán sobre él, por encima, una cubierta enteramente de tejélet”; es decir, cuando el Mishkán viajaba por el desierto, que era la morada de las fuerzas externas (jitzonim), cubrían los utensilios del Mishkán con telas de tejélet, que corresponde al nivel de la luz circundante de Maljut; y esta es la luz circundante severa, que ciega los ojos de las fuerzas externas.

32 והענין כמבואר למעלה ענין המקיף שהוא מה שאינו נמשך ומתלבש בהכלי מפני שאורו גדול עד שאין הכלי יכולה להכילו כלל

La explicación es, como se explicó arriba acerca de la luz circundante: es aquello que no desciende ni se reviste en la vasija, porque su luz es tan grande que la vasija no puede contenerla en absoluto;

ולכן הוא מקיף ראש ורגל כאחד. וגם נת' [נתבאר] לעיל דשרש כל המקיפים הוא מהמקיף הגדול שמקיף כל העולמות בשוה כו',

y por eso circunda por igual la cabeza y los pies. También se explicó arriba que la raíz de todas las luces circundantes proviene de la gran luz circundante que circunda por igual todos los mundos, etc.;

ולכן המקיף דוחה ומסמא עיני החיצונים שיניקת החיצונים הוא דוקא מחמת ההשתלשלות בכלים מכלים שונים שעייז גם היש יכול לקבל יניקה משא"כ עיי אור המקיף הם נדחים מפניו,

y por eso la luz circundante repele y ciega los ojos de las fuerzas externas. Pues las fuerzas externas reciben su sustento específicamente por medio de la cadena descendente de los mundos (hish-talshelut), a través de vasijas de diversos tipos, gracias a lo cual incluso aquello que es yesh (una existencia separada) puede recibir sustento; en cambio, por medio de la luz circundante, ellas son repelidas ante ella.

אך המקיף האחרון דמלי הוא בחי' תכלת שהוא קשה מכולן שמפני שהמלי היא יורדת בבי"ע ששם ניקת החיצונים היו יכולים לשלוט בהשפע ע"כ צ"ל במלי דוקא מקיף תכלת שהוא קשה ומסמא עיני החיצונים ביותר.

Pero la última luz circundante, la de Maljut (soberanía), es el nivel de tejelet, el más severo de todos. Como Maljut desciende a Beriá, Yetzirá y Asiá, donde las fuerzas externas reciben su sustento, estas podrían dominar el flujo; por eso, específicamente en Maljut debe haber una luz circundante de tejelet, severa y que ciega los ojos de las fuerzas externas más que todas las demás.

וזהו תכלת דאכיל ושצי מלך במשפט יעמיד ארץ, וז"ש [וזהו שכתוב] בזהר פ' קרח (דקע"ז ב') ורוב כסויא דמאני מקדשא תכלת איהו בגין תכלת הא אוקמוה כו' וע"ש בפרשה שלח (דקס"ג ב').

Y esto es tejelet, que “consume y destruye”: “Un rey establece la tierra mediante la justicia”. Esto es lo que se dice en el Zohar, parashá Koraj (página 177b): “Y la mayor parte de la cubierta de las vasijas del Santuario era de tejelet, porque tejelet, como ya se ha establecido”, etc.; véase allí también, en la parashá Shelaj (página 163b).

אמנם ענין חוטי הציצית תכלת הם המשכות בבחי' פנימיות מבחי' תכלת הנ"ל והוא המשכת בחי' יראה.

Sin embargo, los hilos de tejelet de los tzitzit son flujos que proceden, en una dimensión interior, del nivel de tejelet mencionado arriba; y esto es el flujo del nivel de temor.

כי הטלית הוא פרישו דמלכא קבלת עול מלכות שמים שום תשים עליך מלך, וחוטי התכלת דציצית הם המשכת בחי' יראה הנמשך בנפש שזהו על ידי בחי' שערות

Pues el talit es “el manto del Rey” (perisú demalká), la aceptación del yugo (kabalat ol) del Reino de los Cielos: “Establecerás un rey sobre ti”; y los hilos de tejelet de los tzitzit son el flujo del nivel de temor que desciende al alma, lo cual ocurre por medio del nivel de los cabellos.

(ובמ"א נת' [נתבאר] תכלת הוא מגבורות דאבא ולכן הוא מבחינת אימא גם נת' [נתבאר] תכלת ולכן הם גילוי ממקיפים דא"א [דאבא ואימא].

(En otro lugar se explica que tejelet proviene de las Guevurot de Aba, y que el blanco pertenece al nivel de Ima. También se explica que tejelet y el blanco son una revelación de las luces circundantes de Aba e Ima).

והענין כנודע שיש ד' בחי' דחילו ורחימו ואחר כך רחימו ודחילו נמצא בחי' אה"ר [אהבה רבה] זהו בבחי' בינה וזהו ענין חוטי הלבן.

La explicación, como es sabido, es que hay cuatro niveles: dejilú u-rejimú (temor y amor) y luego rejimú u-dejilú (amor y temor). Así, el nivel del gran amor (ahavá rabá) corresponde al nivel de Biná, y este es el significado de los hilos blancos.

אמנם יראה עילאה זהו תכלת בחי' גבורה דאבא שלמעלה גם מאה"ר [מאהבה רבה] ונקי גם כן גילוי מקיפים דאבא כי יראה עילאה זו הוא כענין אבל חרדה גדולה נפלה עליהם משום דמזליהו חזי כו'.

Pero el temor superior es el tejélet, el nivel de la Guevurá de Aba, que está incluso por encima del gran amor; también se lo llama una revelación de las luces circundantes de Aba. Pues este temor superior es como cuando “un gran temblor cayó sobre ellos”, porque “su mazal vio”, etc.

ומכל מקום התכלת הוא במלי' שהוא יראה תתאה כי כן יראה תתאה שרשה מחכמה ויראה עילאה נעוץ סופן בתחלתן ועמ"ש בד"ה וזאת המצוה בענין ועתה ישראל מה כו'

No obstante, el tejélet está en Maljut, que es el temor inferior, pues así es: el temor inferior tiene su raíz en Jojmá y en el temor superior: “su final está enclavado en su principio”. Véase también lo escrito en el discurso que comienza “Y esta es la mitzvá”, acerca de “Y ahora, Israel, qué”, etc.,

כ"א ליראה את ה' אלקיך, ועיין עוד מענין תכלת בזהר חלק א' בראשית דף נ"א א' תרומה קל"ה א'). “sino temer a Havaiá, tu D'os”. Véase además sobre el tema del tejélet en el Zohar, parte I, Bereshit, página 51a; Terumá, 135a.

וזהו ענין מצות ארבע ציצית להיות מסובב במצות שני ציצית לפניו ושני ציצית לאחוריו. השנים שלאחריו א' כנגד בחי' שמאלו תחת לראשי והב' וימינו תחבנקי

Este es el significado de la mitzvá de los cuatro tzitzit: estar rodeado de mitzvot, con dos tzitzit delante de uno y dos detrás. De los dos que están detrás, uno corresponde al nivel de “Su mano izquierda está bajo mi cabeza”, y el segundo, a “y Su mano derecha me abraza”,

והיינו כנגד בחי' ב' מדרגות דתכלת ולכן שהתכלת הוא מבחי' גבורה ונקי שמאלו ונקי שמאל דוחה ע"ד ותתצב אחותו מרחוק ואינה דחייה אמיתית וכמו שכתוב ע"פ ואימתך לא תבעתני כו'

es decir, corresponden a los dos niveles del tejélet y el blanco. El tejélet procede del nivel de Guevurá y se llama “Su mano izquierda”; también se lo llama “la mano izquierda que aparta”, como en “Y su hermana se quedó a distancia”; pero no se trata de un verdadero rechazo, como se explica acerca del versículo “Y que Tu terror no me aterrorice”, etc.,

וכדכתיב מרחוק הי נראה לי שבחיי חכמה הוא בחיי רחוק אך נמשך ממנו גם כן דחייה ממש לסטי"א
[לסטרא אחרא] שהמקיף דתכלת דוחה ומסמא עיני החיצונים

y como está escrito: “Desde lejos Havaiá se me apareció”, pues el nivel de Jojmá es el nivel de “lejos”. Sin embargo, de él también se extiende un apartamiento efectivo de la sitra ajra (el otro lado), pues la [luz] circundante del tejélet repele y ciega los ojos de las fuerzas externas;

וזהו מה שכתוב ולא תתורו כו' אשר אתם זונים שלא להיות בבחי' זונה ח"ו [חס ושלום] והיינו ע"י המשכת היראה ופחד הי'.

y este es el sentido de lo escrito: “Y no se desviarán”, etc., “tras lo cual ustedes se prostituyen”: que no se esté, D'os libre, en la condición de una prostituta. Esto se logra mediante la extensión del temor y del pavor a D'os.

ובחי' ימינו תחבקני הוא בחיי אהבה. והשני ציצית שלפניו הוא נגד הלב להמשיך אורות עליונים אל הלב כו'

Y el nivel de “Su diestra me abraza” es el nivel del amor. Los dos tzitzit que están delante de él corresponden al corazón, para atraer luces superiores al corazón, etc.

(פי' כמ"ש במ"א שיש בי מיני אהבה האהבה הבאה מהשגה מהתבוננות בגדולת הי' ויש אהבה התלהבות למעלה מהשגתו והנה האהבה על פי השגה נקרא פכ"פ [פנים בפנים])

(El significado, como se explica en otro lugar, es que hay dos tipos de amor. Está el amor que proviene de la comprensión, de contemplar la grandeza de D'os; y está el amor que es un ardor apasionado, por encima de la propia comprensión. Ahora bien, el amor que sigue a la comprensión se llama “cara a cara”,

כי בפנים יש הכל שכל ראייה ושמיעה מה שאין כן אהבה שלא על פי השגה נקרא אחור כו' כמו באחור רק עצמות לבד ועורף וכמו שאחד דוחפו בעורף ואינו יודע מאין היתה לו זאת כו'

pues en el rostro se encuentra todo: el intelecto, la vista y el oído. En cambio, el amor que no sigue a la comprensión se llama “espalda”, etc.; pues en la espalda solo están los huesos y la nuca. Es como cuando alguien empuja a una persona por la nuca, y esta no sabe de dónde le vino aquello, etc.

והנה לבוא להשגה יותר גדולה שהיא פכ"פ [פנים בפנים] צריך מקודם להיות אב"א [אחור באחור] היינו להתלהב לבו למעלה מכפי ערך השגתו כו', ועל דרך זה יש לומר ענין הב' ציצית שלאחוריו וזהו בחי' קוצי דשערי שמכה מאחוריו כו'

Ahora bien, para llegar a una comprensión mayor, que es "cara a cara", primero debe haber "espalda con espalda"; es decir, el corazón debe arder con un entusiasmo que supere la medida de su comprensión, etc. De este modo puede explicarse el sentido de los dos tzitzit que están detrás de él. Este es el nivel de "las puntas de los cabellos", que golpea desde atrás, etc.:

שהאוי"ר [שהאהבה ויראה] למעלה מהשגתו ומזה יבא להשגה יותר גדולה ואהוי"ר [ואהבה ויראה] הן הב' ציצית שלפניו כו', ועוד יש לומר בחי' אחור ופנים נקרא אתכפא ואתהפכא כמו שכתוב בד"ה זכור דעמלק וכך מבחי' ב' ציצית שלאחוריו יומשך הכח

el amor y el temor que están por encima de su comprensión. A partir de esto llegará a una comprensión mayor; y ese amor y temor son los dos tzitzit que están delante de él, etc. También puede decirse que los niveles de "espalda" y "rostro" se llaman itkafya y it'hapja (sometimiento y transformación), como se explica en el discurso que comienza "Recuerda [lo que] Amalek [hizo]". Así, del nivel de los dos tzitzit que están detrás de él se atraerá la fuerza

לבוא לבחי' אתכפא בחי' לעשותה לאהבה ועל ידי זה אחר כך יבא לבחי' אהבה בתענוגים וזהו ענין השני ציצית שלפניו ועמ"ש בד"ה ואהיה אצלו אמון בענין אחור וקדם צרתני ובד"ה ביום השמיני שלח).

para llegar al nivel de itkafya, el nivel de "convertirla en amor"; y mediante esto, después llegará al nivel del "amor en los deleites". Este es el sentido de los dos tzitzit que están delante de él. Véase también lo escrito en el discurso que comienza "Y yo estaba junto a Él como un niño criado", sobre el tema de "Por detrás y por delante me formaste", y en el discurso que comienza "En el octavo día envió".)

והנה מעלת אהוי"ר [אהבה ויראה] הנמשך על ידי הציצית הוא שיש אהוי"ר [אהבה ויראה] ע"פ השתלשלות שהמדות נמשכים מהשכל,

Ahora bien, la superioridad del amor y el temor que se atraen mediante los tzitzit es la siguiente: existe un amor y un temor que siguen la cadena descendente de los mundos, en la que los atributos emocionales (midot) se derivan del intelecto;

אמנם יש אהוי"ר [אהבה ויראה] שלמעלה מסדר ההשתלשלות מבחי' ורב חסד כו' ויראה עילאה וזה נמשך ע"י הציצית

pero existe un amor y un temor que están por encima del orden de la cadena descendente de los mundos, provenientes del nivel de "abundante en bondad", etc., y del temor superior. Esto se atrae mediante los tzitzit.

ולכן הם בחי' חוטין שנקי' שערו' וכמשי"ל [וכמה שכתוב לעיל] שלהיות גילוי בפנימית מלמעלה מסדר ההשתלשלות הוא על ידי בחי' שערו' דוקא

Por lo tanto, son el nivel de hilos, llamados cabellos; como se explicó arriba, para que haya una revelación de manera interior desde lo que está por encima del orden de la cadena descendente de los mundos, esta se produce específicamente mediante el nivel de los cabellos.

וזהו ענין חוטי הציצית כנ"ל ועיין מה שכתוב על פ' ועשית ציץ כו': (קיצור). ענין תכלת לשון תכלה שמכלה ומבער הרע דהנה"ב [דהנפש הבהמית] לקיים מה שכתוב ולא תתורו.

Este es el sentido de los hilos de los tzitzit, como se mencionó arriba. Véase también lo escrito sobre el versículo "Harás un tzitz", etc. (Resumen. El sentido de tejelet: una expresión de kalá, pues destruye y erradica el mal del alma animal, para cumplir lo escrito: "Y no se desviarán".

ושלא להיות בחי' אתם זונים אפילו בדקות ותאוות היתר כי מההתבוננות בענין כורסיי דדינא יומשך יראת חטא, ותכלת דומה לים מלי' דאצילות וים דומה לרקיע מקיף ותכלת מקיף דמלי' דוחה ומסמא עיני החיצונים

Y para no encontrarse en el estado de "ustedes se desvían", ni siquiera en asuntos sutiles y en deseos permitidos; pues de la contemplación del asunto del Trono de Juicio se suscita el temor al pecado. Tejelet se asemeja al mar, que es Maljut de Atzilut, y el mar se asemeja al firmamento, que es una luz circundante; y tejelet es la luz circundante de Maljut, que repele y ciega los ojos de las fuerzas externas.

ולכן במסע כלי המשכן כתיב ופרשו בגד כו' תכלת כו' וחוטי תכלת דציצית המשכת יראה וענין ב' ציצית לאחוריו שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני וב' ציצית לפניו כו'

Por eso, con respecto al traslado de las vasijas del Mishkán, está escrito: "Y extenderán una tela", etc., "de tejelet", etc. Los hilos de tejelet de los tzitzit suscitan temor. Y el sentido de los dos tzitzit de atrás es: "Su mano izquierda está bajo mi cabeza, y Su mano derecha me abraza"; y los dos tzitzit de adelante, etc.

ודרך כלל אהוי"ר [אהבה ויראה] הנמשך ע"י הציצית מבחי" אהוי"ר [אהבה ויראה] עילאין שלמעלה מסדר ההשתלשלות ולכן נמשך על ידי חוטי הציצית דוקא ושער רישיה כעמר נקא.

Y, en términos generales, el amor y el temor suscitados por los tzitzit provienen del nivel del amor y el temor superiores, que están por encima del orden de la cadena descendente de los mundos; por eso se suscitan específicamente mediante los hilos de los tzitzit, y “el cabello de Su cabeza es como lana limpia”.

וברכות נשא פי"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד] איתא מפני שתכלת דומה לעשבים והעשבים דומים לים כו' וע"ש עוד הרבה בחינות עד כבוד. ויש לומר פי' דומה לעשבים ע"ד מה שכתוב בד"ה ואלה המשפטים בפי' וענין ונתתי עשב כו' ע"ש):

Y en Midrash Rabbá, Nasó, sección 14, se afirma: “Porque tejelet se asemeja a las hierbas, y las hierbas se asemejan al mar”, etc.; véase allí también muchas otras correspondencias, hasta llegar a “gloria”. Y puede decirse que el sentido de “se asemeja a las hierbas” sigue la explicación de lo escrito en el discurso que comienza “Y estas son las leyes”, acerca del sentido de “Y daré hierba”, etc.; véase allí.)

33 ד ועתה יובן ענין מחלוקת קרח וטעותו. אמר קרח טלית שכולה תכלת כו', ובכהאריז"ל [ובכתבי האריז"ל] מבואר דנתקנא קרח על זקן אהרן כו', והכל ענין אחד כי

4. Ahora se entenderá el asunto de la disputa de Koraj y su error. Koraj dijo: “Un talit que es todo de tejelet”, etc.; y en los escritos del Arizal se explica que Koraj envidiaba la barba de Aharón, etc. Todo ello es un mismo asunto, pues

הנה ענין כה"ג [כהן גדול] נקרא שושבינא דמטרוניתא שהוא המעלה נש"י [נשמות ישראל] במקורם באור א"ס ב"ה והיינו על ידי שממשיך להם אהבה רבה

el Kohen Gadol es llamado “el acompañante de la Matronita (la Reina)”, pues eleva las almas de Israel a su fuente en la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea; y lo hace atrayendo hacia ellas un gran amor (ahavá rabá).

וזהו ענין דיקנא דכהנא רבא וכמ"ש כשמן הטוב כו' זקן אהרן שיורד על פי מדותיו

Y este es el sentido de “la barba del Kohen Gadol”, como está escrito: “Como el buen aceite”, etc., “la barba de Aharón, que desciende por el cuello de sus vestiduras (middosav)”:

דהיינו שנמשך ויורד על ידו מבחי' מדותיו של הקב"ה שהוא אהבה רבה מבחי' רב חסד ולפיכך נמשך דוקא על ידי זקן אהרן בחי' שערות שלהיותו

es decir, por medio de él se atrae y desciende, desde el nivel de los atributos del Santo, bendito sea, un gran amor, desde el nivel de "y abundante en bondad". Por eso se atrae precisamente por medio de la barba de Aharón, que corresponde al nivel de los cabellos; pues, dado que está

מלמעלה מסדר ההשתלשלות על כן אי אפשר להיות נמשך כ"א על ידי בחי' שערות דוקא על דרך משל מה שאין כן האהבה הנולדת ונמשכת רק מהשכל שהוא בבחי' השתלשלות והוא ע"ד שנתבאר למעלה

por encima del orden de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut), no puede atraerse hacia abajo sino precisamente por medio del nivel de los cabellos, a modo de ejemplo. Esto no es así con el amor que nace y se atrae únicamente del intelecto, que pertenece al orden de la cadena descendente de los mundos. Y esto concuerda con lo explicado anteriormente.

וזהו ענין זקן אהרן שיורד ע"פ מדותיו כו' ר"ל [רוצה לומר] המדות שלמעלה מההשגה כו' וזהו ג"כ ענין חוטי הציצית תכלת ולבן דו"ר [דחילו ורחימו] עילאין כו'

Y este es el sentido de "la barba de Aharón, que desciende por el cuello de sus vestiduras (middo-sav)", etc.; es decir, los atributos que están por encima de la comprensión, etc. Y este es también el sentido de los hilos de los tzitzit, tejelet y blanco: el temor y el amor superiores (dejlú u-rejimú iláin), etc.

(ובב' ציצית שלפניו שהאחי"ר [שהאהבה ויראה] נמשך דרך בחי' פנים שהוא בחי' השגה היינו שנמשך מלמעלה מהחכמה בחו"ב [בחכמה ובינה] כו').

(Y en los dos tzitzit que tiene delante, el amor y el temor descienden por medio del nivel de "rostro", que corresponde a la comprensión; es decir, se atraen desde por encima de Jojmá hacia Jojmá y Biná, etc.)

אך בלויים נאמר והעבירו תער כי מפני שהלויים הם מסטרא דשמאלא מבחי' גבורות ע"כ אדרבה צריך שלא יצא מהם ההמשכה עוד בבחי' שערות וצמצוצים

Pero respecto de los levitas se dice: "Y pasarán una navaja", porque los levitas pertenecen al lado izquierdo, al nivel de las Guevurot; por eso, al contrario, la influencia que procede de ellos no debe manifestarse además en forma de cabellos y contracciones

(שאי"כ היה זה רבוי כחות הדין ולכן ע"ז נאמר ואיש כי ימרט ראשו קרח הוא טהור הוא וכמ"ש בזה"ג [בזהר חלק ג] תזריע)

(pues, de ser así, esto sería una multiplicación de las fuerzas del juicio; por eso se dice acerca de esto: "Y si a un hombre se le cae el cabello de la cabeza, es calvo (kerea); es puro", como está escrito en el Zohar, Parte III, Tazria)

(דמ"ח ע"ב ודמ"ט ע"א) שעל שם זה נק' כן קרח לפי שהלויים צ"ל כן, ודוקא בכהנים ששרשם מבחי' ורב חסד אז השערות הם המשכת עליונות.

(páginas 48b y 49a); y por esta razón fue llamado Koraj, porque los levitas deben ser así. Solo entre los kohanim, cuya raíz proviene del nivel de "y abundante en bondad", los cabellos constituyen una emanación de lo que es supremo.

ואדרבה דוקא בבחי' שערות לבד יכול להיות הגילוי וההמשכה מבחי' זו שאלי"כ [שאם לא כן] לא יוכלו להכיל.

Por el contrario, solo a través del nivel de los cabellos puede haber revelación y emanación desde este nivel, pues de otro modo no podrían contenerla.

משאי"כ בלויים אי"צ [אין צריך / אינו צריך] להיות שערות כו' וכעין זה נת' [נתבאר] למעלה פי' אמור ע"פ ונקדשתי בתוך כו' בענין מ"ש בנזיר קדוש יהיה גדל פרע כו' ע"ש.

En cambio, los levitas no necesitan tener cabellos, etc. Algo similar se explicó arriba, en la parashá Emor, sobre "Y seré santificado entre", etc., respecto de lo que está escrito acerca del nazir: "Será santo; dejará crecer sus cabellos", etc.; véase allí.

34 ואע"ג [ואף על גב] דתכלת הוא ג"כ גבורה ואעפ"כ [ואף על פי כן] אדרבה חוטי תכלת דציצית הוא המשכת קדושה עליונה. לא דמי.

Y aunque el tejelet también es Guevurá, y, sin embargo, por el contrario, los hilos de tejelet de los tzitzit son una atracción de santidad suprema; [los casos] no son comparables.

דהא תכלת עמרא הוא צמר לבן שהוא מבחי' שער רישיה כעמר נקא שהוא אדרבה אמיתת החסד רק שנצבע בגוון תכלת.

Pues "el tejelet es lana": lana blanca, que corresponde al nivel de "el cabello de Su cabeza, como lana pura"; por el contrario, es la esencia misma de la bondad (Jésed), solo que fue teñida del color del tejelet.

35 והיינו ג"כ גבורות דאבא שהם גבורות ממותקות. יראת ה' לחיים וגם אור אבא דוחה החיצונים כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] בדרוש הנגעים.

Y esto también se refiere a las guevurot de Aba, que son guevurot endulzadas: «El temor a Havaíá conduce a la vida». Además, la luz de Aba repele las fuerzas externas, como está escrito en Etz Chaim, en el discurso sobre las plagas (negaim).

משא"כ הלויים הם בעצם בחינת גבורה והיינו ג"כ גבורות דאימא, אשר מבינה דינין מתעריין ואע"פ [ואף על פי] שהם ג"כ גבורות עליונות דקדושה לעורר הרנה והתשוקה כו'

En cambio, los levitas son, en esencia, el nivel de Guevurá; y esto también se refiere a las guevurot de Ima, pues «de Biná se despiertan los juicios». Y aunque también son guevurot superiores de santidad, que despiertan el canto y el anhelo, etc.,

מ"מ כיון דמשם דינין מתעריין צ"ל והעבירו תער כו', ועמשי"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] בד"ה בהעלותך את הנרות בענין קרבנות הנשיאים והעלאת הנרות דאהרן שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] שלך גדול משלהם כו' ע"ש.

sin embargo, puesto que de allí se despiertan los juicios, es necesario que «pasen una navaja», etc. Véase también lo escrito arriba en el discurso que comienza «Cuando enciendas las lámparas», acerca de las ofrendas de los príncipes y del encendido de las lámparas por Aharón, sobre lo cual nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: «Lo tuyo es mayor que lo de ellos», etc.; véase allí.

36 וזה היה קנאתו על אהרן שהוא בחי' שודמ"ט [שושבינא דמטרוניא] שמבחינת זקן אהרן ושערות דכהנים נמשך קדושה עליונה ה משכת אהוי"ר [אהבה ויראה] לנשי"י [לנשמות ישראל] וכלוים אדרבה והעבירו תער כו'

Y esta fue la envidia que sintió por Aharón, quien corresponde al nivel del asistente nupcial de la Matronita: del nivel de la barba de Aharón y de los cabellos de los kohanim se hace descender una santidad suprema, es decir, se hacen descender amor y temor a las almas de Israel; en cambio, respecto de los levitas, ocurre lo contrario: "Y pasarán una navaja", etc.,

שאינ מהם המשכת בחי' זו, ומפני שלא היה אצלו בחי' המשכה זו ע"כ חלק עליו ע"ז.

pues de ellos no se hace descender este nivel. Y como él no poseía este nivel de descenso, por eso discrepó con Aharón en este asunto.

37 ואמר שאין נצרך כלל לבחיי שערות וחוטי דציצית. שהשערות וחוטין הוא ההמשכה בבחינת צמצום, ולכן שאל טלית שכולה תכלת כו'

Y dijo que no se necesitan en absoluto el nivel de los cabellos ni los hilos de los tzitzit, pues los cabellos y los hilos representan una atracción en forma de contracción (tzimtzum). Por eso preguntó: «¿Una talit que es toda de tejelet?», etc.

פי' שהוא אמר שהעיקר הוא התכלת כי תכלת הוא ג"כ בחי' גבורות כנ"ל אכיל ושצי כו' ואמר שהעיקר הוא הטלית שכולה תכלת

Es decir, dijo que lo principal es el tejelet, pues el tejelet también corresponde al nivel de las Guevurot, como se mencionó arriba: «consume y destruye», etc.; y dijo que lo principal es la talit que es toda de tejelet,

דהיינו המקיף שהוא המסמא עיני החיצונים כנ"ל ושהוא פטור מן הציצית שהם החוטין והשערות הממשיכים האורות בבחי' פנימיים ואמר שא"צ [שאיין צריך / שאינו צריך] כלל להמשכה זו

es decir, la [luz] circundante, que ciega los ojos de las fuerzas externas, como se mencionó arriba, y que está exenta de los tzitzit, que son los hilos y los cabellos que hacen descender las luces de manera interior. Y dijo que no se necesita en absoluto esta atracción,

כי הרי המקיף עצמו גבוה יותר מהחוטין ואו"פ [ואור פנימי] הנמשכים ממנו (וגם כמשי"ל [כמה שכתוב לעיל] דשרש כל המקיפים הוא מבחי' המקיף הגדול שלמעלה מהקו וחוט כו')

pues la [luz] circundante misma es más elevada que los hilos y que la luz interior que descende de ella (y también, como se explicó arriba, la raíz de todas las luces circundantes proviene del nivel de la gran [luz] circundante que está por encima del kav y del hilo, etc.);

ואיך יתכן שבהטלית והמקיף עצמו לא יהיה המצוה כ"א רק כאשר נמשך ממנו חוטין שהם רק המשכה מצומצמת לגבי המקיף עצמו כו'.

¿Cómo puede ser, entonces, que la mitzvá no esté en la talit, en la [luz] circundante misma, sino únicamente cuando se hacen descender de ella hilos, que son solo una atracción contraída en comparación con la [luz] circundante misma, etc.?

והיתה כוונתו שבזה יחלוק ג"כ על כהונת אהרן דכש"צ [דכש"צ צריך] לחוטי הציצית כמ"כ [כמו כן] א"צ [אין צריך / אינו צריך] לבחי' ההמשכה הנמשך דוקא ע"י השערות

Y su intención era que, con esto, también disputaría el sacerdocio de Aharón: pues, si no se necesitan los hilos de los tzitzit, tampoco se necesita el nivel de la atracción que desciende específicamente por medio de los cabellos;

ולכן יוכל הוא ג"כ להיות כה"ג [כהן גדול] אע"פ [אף על פי] שבלוים א"א להיות המשכת קדושה עליונה מבחי' שערות מטעם הנ"ל הרי אמר טלית שכולה תכלת א"צ [אין צריך / אינו צריך] כלל לחוטי

y, por lo tanto, él también podía ser Kohen Gadol, aunque entre los levitas no sea posible que descienda la santidad suprema desde el nivel de los cabellos, por la razón mencionada arriba; pues él había dicho que una talit toda de tejelet no necesita hilos en absoluto.

(ובמגיד מישרים פ' קרח איתא ג"כ ע"ז, ושרש הענין במחלוקת קרח י"ל [יש לומר] כי הנה לעתיד יהיו הלויים כהנים כמש"ב בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] מהאריז"ל [מהאריז"ל זכרוננו לברכה] ביחזקאל כי אז יתעלה בחי' הגבורות

(Y en Maguid Meisharim, Parashat Koraj, también se dice esto. Y puede decirse que la raíz del asunto en la disputa de Koraj es la siguiente: en el Tiempo Venidero los levitas serán kohanim, como está escrito en el Likkutei Torah del Arizal sobre Yejezkel, pues entonces se elevará el nivel de las Guevurot.

ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] פ"ט דשבת שלעתיד יאמרו ליצחק כי אתה אבינו ופי' בלקוטי הש"ס [הששה סדרים] מהאריז"ל [מהאריז"ל זכרוננו לברכה] שם דהיינו שהגבורות יהיו עיקרים ע"י בירור עולם התהו והחסדים יהיו טפלים להם וכמ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] פ' עקב) (בדף רע"א סע"א [סוף עמוד א]).

Por eso nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron en el capítulo 9 de Shabat que, en el Tiempo Venidero, dirán a Itzjak: "Porque tú eres nuestro padre"; y el Likkutei HaShas del Arizal explica allí que las guevurot serán lo principal, mediante la depuración del Mundo de Tohu, y los jasadim serán secundarios respecto de ellas; como escribe el Ramaz en Parshat Ekev (en la página 271, al final de la cara a).

ועד"ז פי' האריז"ל [האריז"ל זכרוננו לברכה] המשנה פ"ה דאבות כל מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים כו' זו מחלוקת שמאי והלל.

Del mismo modo, el Arizal explicó la Mishná del capítulo 5 de Avot: "Toda disputa que es por amor al Cielo perdurará al final", etc.; "esta es la disputa de Shamai e Hilel".

והקשו ע"ז איך ראוי לומר על מחלוקת שיתקיים והרי אי אפשר להתקיים אלא אחד מן הדעות ומלת מחלוקת כוללת השני צדדים, ותירצו משום שאלו ואלו

Y preguntaron al respecto: ¿cómo es apropiado decir de una disputa que perdurará, cuando solo una de las opiniones puede prevalecer, y la palabra “disputa” incluye ambos lados? Y respondieron: porque “estas y estas

דברי אלקים חיים ויש לדברי בית שמאי ג"כ שרש למעלה באצילות רק שאין הלכה כן כמ"ש במדרש שמואל באבות שם ואין זה תירוץ מספיק על לשון סופה להתקיים.

son las palabras del D'os viviente”, y también las palabras de Beit Shamai tienen una raíz en lo Alto, en Atzilut, aunque la halajá no sigue su opinión; como está escrito en el Midrash Shmuel sobre Avot, allí. Pero esta no es una respuesta suficiente para la expresión “perdurará al final”.

אכן האריז"ל [האר"י זכרוננו לברכה] פ"י שלעתיד בזמן המשיח תהיה הלכה כבית שמאי כמ"ש המק"מ [המקדש מלך] (פ' בראשית דיי"ז ע"ב) וזהו סופה להתקיים ממש.

Sin embargo, el Arizal explicó que, en el Tiempo Venidero, en los días del Mashíaj, la halajá seguirá la opinión de Beit Shamai, como escribe el Mikdash Melej (Parshat Bereshit, página 17b); y esto es “perdurará al final” literalmente.

ולכן רצה קרח לעשות גם עכשיו מהגבורות עיקר וזהו ענין טלית שכולה תכלת וא"צ [ואין צריך / ואינו צריך] לחוטין שהם המשכות שהוא מבחי' חסד, ואף חוטי התכלת הוא כענין אור החסד בכלי הגבורה

Por eso Koraj quiso hacer que las guevurot fueran lo principal ya ahora. Este es el sentido de “un talit que es enteramente de tejelet” que no necesita hilos, que son extensiones hacia abajo y corresponden al nivel de Jésed (bondad); e incluso los hilos de tejelet son como la luz de Jésed en la vasi- ja de Guevurá (contención),

כי החוט זהו ההמשכה כו' ועמ"ש במ"א בענין פ' שניה דק"ש [דקריאת שמע] שהיא בחי' גבורה ואעפ"כ [ואף על פי כן] יש בה שם ע"ב [שם ע"ב] שהוא בחינת חסד.

pues el hilo es la extensión hacia abajo, etc. Y véase lo escrito en otro lugar acerca del tema del segundo párrafo del Shemá, que corresponde al nivel de Guevurá y, sin embargo, contiene el Nombre Av (72), que corresponde al nivel de Jésed.

אך באמת שגה ברואה כי הנהגה זו אי"א להיות כ"א אחר שלימות הכירורים שמעולם התהו שהוא בחי' גבורה כשיתבררו הסיגים לגמרי והרי אז גם היצר הרע שמבחי' גבורה יתהפך להיות טוב מאד.

Pero, en verdad, "erró en su visión", pues este modo de conducción solo puede darse después de que se complete la depuración de lo que proviene del Mundo de Tohu, que corresponde al nivel de Guevurá, cuando las escorias hayan sido depuradas por completo; entonces incluso la inclinación al mal, que proviene del nivel de Guevurá, se transformará y será "muy buena".

משא"כ עכשיו היום לעשותם מהגבורות יש יניקה לחיצונים וזהו ענין היצה"ר [היצר הרע] כו' ולכן החסדים הם עיקר והגבורות אפילו דקדושה צ"ל טפלים לגבי החסדים,

En cambio, ahora, [en el tiempo de] "hoy, para cumplirlas", de las Guevurot reciben sustento las fuerzas externas, y este es el asunto de la inclinación al mal, etc. Por lo tanto, los Jasadim son lo principal, y las Guevurot, incluso las de santidad, deben ser secundarias respecto de los Jasadim.

ולכן הלכה כבית הלל דוקא אף שמחלוקת שמאי היה לשם שמים אעפ"כ [אף על פי כן] כ"ש [בית שמאי] במקום ב"ה [בית הלל] אינו משנה.

Por lo tanto, la halajá sigue específicamente a Beit Hilel; aunque la disputa de Shamai haya sido en aras del Cielo, no obstante, "la opinión de Beit Shamai cuando discrepa de Beit Hilel no es una Mishná".

38 וזשארז"ל [וזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] פ"ק [פרק קמא] דשבת דיי"ז ואותו היום היה הלל כפוף כו' והיה קשה לישראל כיום כו'

Y esto es lo que dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria, en el primer capítulo de Shabat, página 17: "Y aquel día Hilel estaba inclinado", etc., "y fue tan duro para Israel como el día", etc.

דלכאורה הדמיון תמוה, אלא שהוא מטעם הנ"ל, רק לעתיד דוקא הוא שיתעלו הגבורות והיינו דוקא אחר שנכנעו להחסדים.

Pues, a primera vista, la comparación resulta desconcertante; pero se debe a la razón mencionada arriba: solo en el Tiempo Venidero se elevarán las Guevurot, y esto únicamente después de que se hayan sometido a los Jasadim.

וזהו ענין בית שמאי ועי' ביבמות (דף י"ד ע"א). משא"כ קרח שלא נכנע לכן היה לו מפלה כו'. ועיין בזה"א [בזהר חלק א] בראשית ד"ז ובפי' ויחי דר"נ ע"א:

Y este es el asunto de Beit Shamai; véase Yevamot (página 14a). En cambio, Kóraj no se sometió, y por eso sufrió una caída, etc. Véase también el Zóhar, parte I, Bereshit, página 17, y la parashá Vayejí, página 250a.

39 קיצור. (ענין כה"ג [כהן גדול] זקן אהרן להמשיך אה"ר [אהבה רבה] הוא קרוב לענין ההמשכה שע"י חוטי הציצית. ולפי שבלוים נאמר והעבירו תער ע"כ חלק ע"ז ואמר טלית שכולה תכלת א"צ [אין צריך / אינו צריך] כלל לחוטי הציצית שהם בחי' שערות כו' כדי שע"י יהיה הוא יש ודבר אף שאין בו בחינה הנ"ל):

Resumen. (El asunto del Kohen Gadol, la barba de Aharón, que atrae el gran amor (ahavá rabá), es cercano al asunto de la atracción mediante los hilos del tzitzit. Y como respecto de los levitas se dice: "Pasarán una navaja", él lo cuestionó y dijo que un talit enteramente de tejélet no necesita en absoluto los hilos del tzitzit, que corresponden al nivel de los cabellos, etc., para que así él tuviera existencia y fuera alguien (yesh vedavar), aunque careciera del nivel mencionado anteriormente.)

40 ה והשיב לו מרבע"ה [משה רבינו עליו השלום] כי אפילו טלית שכולה תכלת צריך וחייב דוקא לעשות חוטין יען

5. Y Moshé Rabenu, que la paz sea con él, le respondió que incluso un talit enteramente de tejelet necesita y está obligado, precisamente, a tener hilos, porque

כי עיקר יסוד התומ"צ [התורה ומצות] הוא להמשיך גילוי אור א"ס ב"ה למטה וכמאמר אם רץ לבך שוב לאחד ולא די בבחי' רצוא לבד שזהו בחי' לוי' כו'

el fundamento principal de la Torá y las mitzvot es hacer descender la revelación de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, aquí abajo; como dice el dicho: "Si tu corazón corre, vuelve al Uno". No basta únicamente con el nivel de correr (ratzo), que es el nivel de los levitas, etc.

וכדי שיהיה ההמשכה והגילוי למטה בבחי' א"פ [אור פנימי] מלמעלה מהשתלשלות הוא דוקא ע"י החוטין שהם המשכת אורות אל הלב בבחי' פנימיים ואע"פ [ואף על פי] שהחוטין הם בחי' צמצומים

Y para que el descenso y la revelación aquí abajo sean como luz interior, desde por encima de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut), esto ocurre precisamente mediante los hilos, que hacen descender las luces al corazón de manera interior. Y aunque los hilos son un nivel de contracciones,

הרי כך היא המדה שלהיות המשכה עליונה מלמעלה מסדר ההשתלשלות בבחי' פנימיות א"א כ"א ע"י שערות וחוטין כו' ואם לאו לא יומשך כלל בבחי' המשכה וגילוי למטה

esta es la regla: un descenso supernal desde por encima del orden de la cadena descendente de los mundos, de manera interior, es imposible salvo mediante cabellos e hilos, etc.; de otro modo, no descendería en absoluto como descenso y revelación aquí abajo

(והרי תכלית הבריאה הוא לשבת יצרה להיות דירה בתחתונים שיהיה הגילוי מלמעלה למטה ועמ"ש מזה בד"ה בפ' נסכים כתיב)

(y el propósito de la creación es "Él la formó para que fuera habitada": que sea una morada en los mundos inferiores y que la revelación sea de arriba hacia abajo; véase lo escrito sobre esto en el discurso que comienza: "En la sección de las libaciones está escrito"),

וישאר בבחי' העלם ובבחי' מקיף לבד והעיקר הוא שימושך בבחי' גילוי והיינו ע"י חוטי הציצית דוקא. y permanecería oculta y únicamente como luz circundante. Pero lo principal es que descienda como revelación, y esto ocurre precisamente mediante los hilos del tzitzit.

ולכן אין בהטלית שום קדושה כלל ומותר להשתמש בו דברי חול משא"כ בציצית, אף שהטלית רומז להמקיף שגדלה מעלתו במאד מאד על קדושת הציצית שהן נימין וא"פ [ואור פנימי]

Por eso el talit no tiene santidad alguna y está permitido usarlo para asuntos profanos, a diferencia del tzitzit; aunque el talit alude a la luz circundante, cuyo nivel es muchísimo, muchísimo más elevado que la santidad del tzitzit, que son hebras y luz interior

הנמשכים ממנו כמ"ש לעיל, מ"מ היא הנותנת שמפני גודל מעלתו שהוא אור גדול לאין קץ ממש ע"כ אין יכולה המשכה זו להתגלות למטה כלל להתלבש בטלית הגשמית.

que desciende de él, como se explicó antes. No obstante, esa es precisamente la razón: debido a su gran altura, pues es una luz verdaderamente infinita, este descenso no puede revelarse en absoluto aquí abajo ni investirse en el talit físico.

אבל הציצית לפי שהם מבחי' נימין וא"פ [ואור פנימי] הנמשכים ממנו ע"י צמצום בבחי' שערות לכך יוכלו להתלבש ממש בציצית הגשמיים.

Pero los tzitzit, puesto que provienen del nivel de los hilos y de la luz interior que se extienden de allí mediante el tzimtzum (contracción), en forma de cabellos, pueden por ello investirse efectivamente en los tzitzit físicos.

41 ולכן אפילו טלית שכולה תכלת ותכלת דומה לים הוא ים החכמה וים דומה לרקיע שהוא בחי' מקיף, אעפ"כ [אף על פי כן] חייב בחוטי ציצית דתכלת שהם נימין וא"פ [ואור פנימי] הנמשך משם שיאירו ללב בבחי' פנימית

Por lo tanto, incluso un talit que es enteramente de tejelet —y el tejelet se asemeja al mar, el mar de Jojmá, y el mar se asemeja al firmamento, que es el nivel de una [luz] circundante—, aun así está obligado a tener hilos de tzitzit de tejelet, que son hebras y luz interior que se extienden desde allí, para iluminar el corazón de manera interior.

כי האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו וצריך להמשיך יראה ואהבה מלמעלה ע"י הציצית שהם השערות כו'

Pues “quien dice: ‘Solo tengo Torá’, ni siquiera Torá tiene”; y es necesario hacer descender desde arriba el temor y el amor por medio de los tzitzit, que son los cabellos, etc.

(וזהו ויקח קרח בן יצהר שלקח לו לטענה היותו בן יצהר שהוא שמן והענין כי הנה מבואר לעיל פי' מ"ש כשמן הטוב על הראש כו' זקן אהרן כו' והוא מוחין דאבא)

(Y esto es «Koraj, hijo de Yitzhar, tomó»: tomó como argumento el hecho de ser hijo de Yitzhar, que significa aceite. La explicación: más arriba se aclaró qué significa «Como el buen aceite sobre la cabeza», etc., «la barba de Aharón», etc.; y esto es el mojin de Aba)

(בפ' ויקרא ד"ז ע"ב) ושרשו מההשפעה הנמשך מיסוד דע"ק [דעתיקא קדישא] על גלגלתא דא"א עי' [עיי' בפ' אמור דפ"ח סע"ב [סוף עמוד ב] ובפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] לשם ולכן הוא עליון על כל המשקים כי יין מוחין דאימא העולם השייך לגילוי

(en Parshat Vayikrá, página 7b), y su raíz proviene del flujo que se extiende desde el Yesod de Atika Kadisha sobre la calavera (Gulgalta) de Arij Anpín; véase Parshat Emor, página 88, final del lado b, y el comentario del Ramaz allí. Por eso está por encima de todos los líquidos. Pues el vino es el mojin de Ima, el ocultamiento vinculado con la revelación;

אבל מוחין דאבא הוא מה שלמעלה מסדר ההשתלשלות ששרשו מע"ק [מעתיקא קדישא] שהוא חד ולא בחושבן הע"ס [העשר ספירות] כו' וכמ"ש במ"א בפ"י אל עליון בחי' סוכ"ע.

pero el mojin de Aba es aquello que está por encima del orden de la cadena descendente de los mundos, pues su raíz proviene de Atika Kadisha, que es «Uno, y no en el cómputo» de las Diez Sefirot, etc.; como se explica en otro lugar acerca del significado de «D'os Altísimo», el nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin).

42 והנה בחיי שמן זה הוא הנמשך ע"י מעשה המצות שנקי' כי נר מצוה כמבואר בת"א [בתורה אור] פי' מקץ בד"ה ענין חנוכה ובד"ה ראיתי והנה מנורת זהב.

Ahora bien, este nivel de aceite es lo que se hace descender mediante el cumplimiento de las mitzvot, que son llamadas "Pues una mitzvá es una lámpara", como se explica en Torah Ohr, Parashat Mitzot, en el discurso que comienza "El asunto de Janucá" y en el discurso que comienza "Vi, y he aquí un candelabro todo de oro".

אך ע"י המצות הוא עדיין בבחי' מקיף ושיבא לידי גילוי זהו ע"י החכמה בחי' ותורה אור שהוא גילוי טעמי מצות שהאור אינו מאיר אלא ע"י השמן שבנר.

Pero mediante las mitzvot todavía permanece en el estado de luz circundante; para que llegue a revelarse, se requiere Jojmá (sabiduría), el nivel de "y la Torá es luz", que es la revelación de las razones de las mitzvot; pues la luz solo brilla por medio del aceite de la lámpara.

43 והשמן עצמו אינו מאיר כי הוא בחי' ישת חשך סתרו שהוא בחי' כתר ורצון העליון שלמעלה מההשגה.

Y el aceite mismo no ilumina, pues es el nivel de "Hizo de la oscuridad Su escondite", que es el nivel de Kéter (la Corona) y la voluntad suprema, por encima de la comprensión.

אלא שמאיר לגילוי ע"י אור החכמה. וזהו ואספת דגנך ותירושך ויצהרך פי' דגנך הנגלות שבתורה שנקי' חטה לכו לחמו בלחמי.

Más bien, ilumina para revelarse por medio de la luz de Jojmá (sabiduría). Y esto es "Y recogerás tu grano, tu vino y tu aceite": "tu grano" son las partes reveladas de la Torá, llamadas trigo: "Vengan, coman de mi pan".

תירושך בחי' נכנס יין יצא סוד שהוא רזין דאורייתא. והוא כמו גופא דאורייתא ונשמתא הנז' [הנזכר] בפי' בהעלותך (דקנ"ב ע"א)

"Tu vino" es el nivel de "cuando entra el vino, sale el secreto", es decir, los secretos de la Torá. Y esto es como el cuerpo de la Torá y el alma, mencionados en Parshat Behaalotjá (página 152a);

ויצהרך הוא רזא דרזין בחי' נשמתא לנשמתא וכענין טמירא דכל טמירין שגם מבחי' ההעלם הוא נעלם כענין כי גאה גאה.

y "tu aceite" es el secreto de los secretos, el nivel del "alma del alma", y como "el más oculto de todos los ocultos", pues está oculto incluso en el nivel de lo oculto, como en "Porque Él es exaltado, exaltado".

וכמ"ש בביאור ע"פ בהעלותך בפ"י שמן משחת קדש שבח"י קדש העליון הוא חכמה עילאה והשמן מושח את הקדש כי הוא מו"ס [מוחא סתימאה] דעתיקא.

Como se explica en la explicación sobre "Cuando enciendas", acerca del significado de "aceite de unción sagrado": el nivel de lo "sagrado" supremo es Jojmá suprema, y el aceite unge lo "sagrado", pues es el cerebro oculto (Moja Setimá) de Atiká.

אשר אבא יונק ממזל השמיני שבו נמשך הארה מבח"י שמן דמו"ס [דמוחא סתימאה]. וזהו ענין כשמן הטוב כו' זקן אהרן.

Pues Aba recibe del octavo mazal, en el cual se extiende una iluminación del nivel del aceite de Moja Setimá. Y este es el sentido de "Como el buen aceite", etc., "la barba de Aharón".

ולכן הוא בן עמרם דפ"י הרח"ו [הרבי חיים ויטאל] הובא במק"מ [במקדש מלך] פ' שמות (ד"י"א ע"ב) שהוא מענין עמר נקא כי הוא אבא דיניק ממזל הח' ע"ש.

Por eso es hijo de Amram, nombre que Rabí Jaim Vital explicó —como se cita en el Mikdash Melej, Parshat Shemot (página 11b)— como relacionado con amar neka, "lana pura", pues él es Aba, que recibe del octavo mazal; véase allí.

וקסבר קרח שאביו שהוא שמן א"כ הוא מו"ס [מוחא סתימאה] שלמעלה מבח"י אהרן שנמשח רק בהארה ממנו הנמשך ע"י שערות כו'.

Y Koraj sostenía que su padre es aceite, y que, por lo tanto, él es Moja Setimá, que está por encima del nivel de Aharón, quien fue ungido solo con una iluminación de ella, que se extiende por medio de los cabellos, etc.

44 ועם היותו מגבורה הרי במו"ס [במוחא סתימאה] מלובש גבורה דעתיק ומגבורה זו עיקר שרש היחוד שהוא השפעת השמן כו'.

Y aunque él proviene de Guevurá (contención), en Moja Stimaá está investida la Guevurá de Atik, y de esta Guevurá proviene la raíz principal de la unión, que es el flujo del aceite, etc.

ועי' בהרמ"ז [בהרב משה זכות] פי' אמור שם שמן משחת קדש איהו מסטרא דשמאלא דאתמר בה וקדשת את הלויים היינו גבורה דעי' [דעתיק יומין] שבמו"ס [שבמוחא סתימאה]. אי"כ הוא למעלה ממשה ואהרן שהם בחו"ב [בחכמה ובינה] דאצילות שמקבלים רק ממזלות דמו"ס [דמוחא סתימאה].

Y véase el Ramaz sobre la parashá de Emor, allí: "El aceite de la santa unción proviene del lado izquierdo, acerca del cual se dice: 'Y santificarás a los levitas'"; esto es, la Guevurá de Atik Yomin que está en Moja Stimaá. Si es así, él está por encima de Moshé y Aharón, que se encuentran en Jojmá y Biná de Atzilut, las cuales reciben únicamente de los mazalot de Moja Stimaá.

45 וכמו השערה שאינה ערוך לגבי עצמיות המוחין. ועי' ברע"מ [ברעיא מהימנא] ר"פ כי תשא גבי במי מתקדש ע"פ ב"ד [בית דין] ובפי' הרמ"ז [הרב משה זכות] שם.

Y es como el cabello, que no guarda comparación alguna con la esencia del cerebro. Véase también el Raaya Mehemna al comienzo de la parashá Ki Tisá, respecto de "¿Con qué se santifica? Por medio del tribunal", y el comentario del Ramaz allí.

וזהו ויקח קרח בן יצהר שלקח לו לטענה היותו בן יצהר ור"ל [ורוצה לומר] שאף לו יהא שבאצי' החסדים גבוהים מהגבורות

Y esto es lo que significa "Koraj, hijo de Yitzhar, tomó": tomó como argumento el hecho de ser hijo de Yitzhar. Es decir, aun concediendo que en Atzilut los jasadim son más elevados que las guevurot,

אמנם היותו בן יצהר בחי' שמן מו"ס [מוחא סתימאה] הרי שם הגבורות גבוהים יותר ע"ד שיאמרו ליצחק כי אתה אבינו פנימיות אבא ובמשה נאמר בפני לא יראו וזהו להצהיל פנים משמן.

sin embargo, en cuanto a ser hijo de Yitzhar —el nivel del aceite de Moja Stimaá—, allí las guevurot son más elevadas, como cuando se dirá a Yitzjak: "Pues tú eres nuestro padre": la dimensión interior de Aba. Y de Moshé se dice: "Pero Mi rostro no será visto". Y esto es "para hacer resplandecer el rostro con aceite".

46 ועי"כ סבר שהוא בגבורה שלו יגיע למעלה ממשה ואהרן כו'. אך באמת טעה בזה דהשמן עצמו אי"א להגיע כלל

Por eso pensó que él, mediante su Guevurá (contención), llegaría más alto que Moshé y Aarón, etc. Pero en verdad se equivocó en esto: no es posible alcanzar el aceite mismo en absoluto,

כי הוא ישת חשך סתרו וא"א להיות ממנו שום גילוי כ"א אחר שנמשך ע"י השערות דוקא בחי' עמר נקא שהוא בחי' עמרם כנ"ל.

pues "Hizo de las tinieblas Su escondite", y de él no puede haber revelación alguna, salvo después de que se lo hace descender específicamente a través de los cabellos: el nivel de amar neka (lana pura), que es el nivel de Amram, como se mencionó antes.

47 וזהו ענין אהרן בחי' נראה אור אותיות אהרן שבו ועל ידו דוקא נראה אור והוא נמשך מבחי' שמן למאור מקור האור.

Y este es el asunto de Aharón: el nivel de nir'ah or («se ve la luz»), [pues nir'ah está formado por] las letras de Aharón; porque precisamente en él y por medio de él se ve la luz. Y esta se extiende del nivel de «aceite para la luminaria», la fuente de la luz.

אבל עכ"ז [עם כל זה] השמן בעצמו אינו מאיר כלום כ"א ע"י האור הוא בחי' חכמה שיונק ע"י שערות דעמר נקא הנ"ל.

Pero, no obstante, el aceite mismo no ilumina en absoluto, sino que lo hace por medio de la luz, que es el nivel de Jojmá (sabiduría), que recibe a través de los cabellos de «lana pura» mencionados anteriormente.

משא"כ קרח בחי' קרחה שאין בו בחי' שערות לא יוכל להמשיך כלום מבחי' שמן הטוב.

En cambio, Koraj, el nivel de calvicie (karchá), en quien no hay cabellos, no puede extraer nada del nivel del aceite bueno.

48 ולכן אדרבה נהפוך הוא דמשה ואהרן דוקא נקראו שני בני הי"צהר כמ"ש ברכות בא ר"פ ט"ו לפי שבהם

Por lo tanto, al contrario, es precisamente lo opuesto: Moshe y Aharón son llamados específicamente "los dos hijos del aceite (yitzhar)", como está escrito en [Midrash] Rabbah, Bo, al comienzo de la sección 15; pues en ellos

ועל ידם דוקא נמשך בחי' כשמן הטוב כו' כמ"ש מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד כשמן הטוב כו' y por medio de ellos específicamente se hace descender el nivel de "Como el aceite bueno", etc.; como está escrito: "¡Qué bueno y qué agradable es que los hermanos habiten juntos en unidad: como el aceite bueno!", etc.,

דקאי על משה ואהרן כמשארז"ל [כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] **(בהוריות פ"ג [פרק ג'] דף י"ב ע"א וברכות פרשה קרח ובפ' ויקרא ספ"ג [סוף פרק ג'] והיינו לפי שהם מבחיי ב' מזלות ונוצר ונקה שבהם**

que se refiere a Moshe y Aharón, como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria (en Horayos, capítulo 3, página 12a, y en [Midrash] Rabbah, Parshas Korach, y en Parshas Vayikra, al final de la sección 3). Esto se debe a que pertenecen al nivel de los dos mazalot, notzer y venakeh, en los cuales

ועל ידם דוקא נמשך בחי' שמן הטוב וגם בתחלת אצילות העולמות היה צמצום ונמשך האור בבחי' קו וחוט דוקא כדי שעיי"ז יוכל להיות המשכת אור א"ס ב"ה בבחי' גילוי בפנימית כו'

y por medio de los cuales específicamente se hace descender el nivel del aceite bueno. También, al comienzo de la emanación de los mundos hubo un tzimtzum (contracción), y la luz descendió específicamente en forma de un kav (línea de luz) y un hilo, para que por medio de ello pudiera descender la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, en forma de revelación interior, etc.;

משא"כ אם לא היה נמשך בבחי' קו לא היה יכול להיות שום גילוי למטה וגם כל העגולים והמקיפים אינן נמשכים מאור א"ס אלא ע"י הקו וחוט שהוא אור פנימי ונמשך ע"י צמצום ומקום פנוי מקודם כו'

mientras que, si no hubiera descendido en forma de kav, no habría podido haber revelación alguna abajo. Además, todos los círculos y las luces circundantes descienden de la Luz Infinita únicamente por medio del kav y el hilo, que es luz interior y desciende después de que previamente tienen lugar la contracción y el espacio vacío, etc.;

ואח"כ נמשך בחי' הקו ואז ממנו דייקא מתעגלים העגולים והמקיפים כו' ואם לא כן לא היה יכול להיות שום המשכה ועמ"ש במ"א בענין הרועה בשושנים א"ת [אל תקרי] שושנים אלא ששונים כו'.

y después desciende el nivel del kav, y entonces, específicamente a partir de él, los círculos y las luces circundantes adquieren su forma circular, etc.; de otro modo no podría haber ningún flujo descendente. Y véase lo escrito en otro lugar acerca de "Aquel que apacienta entre las rosas": no leas shoshanim (rosas), sino sheshonim (los que estudian), etc.

וכמ"כ [וכמו כן] בחוטי הציצית עצמן ששרשן מבחי שער רישיה כעמר נקא והרי איתא בע"ח [בעץ חיים] שער א"א פ"ה ויש בחי שערות מעולין מן הלבנונית כו' וכ"ה במבוא שערים ש"ג ח"ב [חלק ב'] ספ"ט לפי שהשערות הם ווין ונמשכים מת"ת [מתפארת] דעתיק כו',

Lo mismo ocurre con los propios hilos de los tzitzit, cuya raíz está en el nivel de "el cabello de Su cabeza, como lana pura"; pues está escrito en Etz Chaim, Sha'ar Arich Anpin, capítulo 5: "Y hay un nivel de cabellos superior a la blancura", etc.; y así también en Mevo She'arim, Sha'ar 3, Parte 2, final del capítulo 9, porque los cabellos son vavim y descienden de la Tiféret de Atik, etc.

וגם כי הרי מבואר למעלה שחוטי הציצית זהו ענין א' עם זקן אהרן שלכן קרח שחלק על כהונת אהרן חלק גם כן על מצות ציצית.

Además, ya se explicó arriba que los hilos de los tzitzit son una misma cuestión que la barba de Aharón; por eso Koraj, que se opuso al sacerdocio de Aharón, también se opuso a la mitzvá de tzitzit.

וזקן אהרן זהו בחי י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] אשר שם י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] ומבואר במ"א שבי"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] מאיר ונמשך הארה שלמעלה מעלה מהשתלשלות שהרי י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] הוא בחי נושא עון לכפר על פגם וחסרון המשכת המקיפים שנמשכים ע"י המצות כו' ועכצ"ל [ועל כרחך צריך לומר] שמאיר בהן הארה שלמעלה מהמקיף.

Y la barba de Aharón corresponde al nivel de los trece tikunim de la barba, donde se encuentran las Trece Medidas de Misericordia. Se explica en otro lugar que en los trece tikunim de la barba resplandece y se extiende una iluminación que está muy, muy por encima de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut); pues las Trece Medidas de Misericordia corresponden al nivel de "que soporta la iniquidad", para expiar la mancha y la carencia en la atracción de las luces circundantes que se atraen por medio de las mitzvot, etc.; por lo tanto, necesariamente debemos decir que en ellas resplandece una iluminación que está por encima de la luz circundante.

וכ"ה במב"ש [במבוא שערים] ש"ג ח"ב [חלק ב'] ספ"ה בענין רישא תנינא דאריך שמתלבש ב"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] ולא באברים לרוב העלמו כו', ועמ"ש מזה בביאור ע"פ שוש אשיש ומה שכתוב סד"ה כי ההרים ימושו בענין מאי פרי מצות.

Y así consta en Mevo She'arim, Sha'ar 3, Part 2, end of chapter 5, acerca de la segunda cabeza de Arij Anpín, que se reviste en los trece tikunim de la barba y no en los miembros, debido a su gran ocultamiento, etc. Véase también lo escrito sobre esto en la explicación de "Me regocijaré intensamente", y al final del discurso que comienza "Aunque los montes se aparten", acerca de "¿Cuál es el fruto de las mitzvot?".

ועמ"ש סד"ה את שבתותי תשמרו בענין פ"י אני הוי' דפ"י אני הוא עצמותו ית' עם שם הוי' שהוא מה שמאיר על ידי צמצום בחי' יו"ד כו'

Y véase lo escrito al final del discurso que comienza "Guardaréis Mis Shabatot", acerca del significado de "Yo soy Havaíá": "Yo" es Su Esencia, bendita sea, junto con el Nombre Havaíá, que es aquello que resplandece por medio de la contracción, el nivel de la letra yud, etc.,

כולא חד ממש וכמ"ש לעיל בשם בראשית רבה פרשה ד' הוי' כשהוא רוצה הלא את השמים ואת הארץ אני מלא וכשהוא רוצה היה מדבר עם משה מבין שני בדי הארון וע"ש.

todo es verdaderamente uno. Como se escribió antes, citando a Bereishis Rabbah, sección 4: "Así, cuando Él lo desea: '¿Acaso no lleno Yo los cielos y la tierra?', y cuando Él lo desea, hablaba con Moshé desde entre las dos varas del Arca"; véase allí.

וזהו שאמרו צמצם שכינתו בין שני בדי ארון הרי שזה נקרא צמצום לגבי א"ס ב"ה ועל ידי זה עיקר הגילוי עד שהכלי לגילוי בחינה זו דייקא נקרא קדש הקדשים ומכל מקום בא הגילוי ע"י צמצום דוקא.

Y esto es lo que dijeron: "Contrajo Su Shejiná entre las dos varas del Arca". Por lo tanto, esto se denomina contracción con respecto al Infinito (Ein Sof), bendito sea; y por medio de ella se produce la revelación principal, hasta el punto de que la vasija destinada a revelar precisamente este nivel se denomina el Santo de los Santos. No obstante, la revelación se produce específicamente por medio de la contracción.

ועמ"ש מענין יו"ד דשם בד"ה שרי אשתך ובמ"א ע"פ מאמר הזהר) (חלק ג' פרשה אחרי דע"ט) הביאו עלי כפרה כו'.

Y véase lo escrito acerca de la yud del Nombre en el discurso que comienza "Sarai, tu esposa", y en otro lugar, acerca de la afirmación del Zohar (Part III, Parshas Acharei, page 79): "Traigan una expiación por Mí", etc.

ועוד זאת כמ"ש בפרשה וישלח בד"ה ויקח מן הבא בידו מנחה ויעקב יו"ד עקב כו' הגם שיו"ד היא הארה מצומצמת כו'

Y además, como está escrito en Parshas Vayishlach, en el discurso que comienza "Y tomó de lo que había llegado a su mano un presente": Yaakov es yud-akev, etc.; aunque la yud es una iluminación contraída, etc.,

ע"ש שצ"ל בחי' זו דייקא, ועל דרך זה נתבאר ע"פ ט וב לחסות כו' כי העיקר שיהיה הוי' לי כו' ע"ש.

véase allí, donde se explica que este nivel es precisamente el que debe estar presente. Y de manera similar se explicó acerca de "Es mejor refugiarse", etc.: lo principal es que Havaia sea "para mí", etc.; véase allí.

49 והנה על ידי שנמשך עתה הגילוי בבחי' קו על ידי התורה ומצות יהיה אח"כ לע"ל [לעתיד לבוא] גילוי

אור הסוכ"ע שלמעלה מהקו כו' שהמקיף יתגלה בבחי' פנימי

Ahora, mediante la revelación que se hace descender ahora en la forma de un kav (línea de luz), por medio de la Torá y las mitzvot, más adelante, en el Tiempo Venidero, habrá una revelación de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin), que está por encima del kav, etc.: la luz circundante se revelará como luz interior.

והיינו דוקא על ידי שנמשך תחלה גילוי א"פ [אור פנימי] מבחי' הקו אזי דוקא יוכל להיות לע"ל [לעתיד

לבוא] גם כן גילוי המקיף מה שאין כן אם לא היה נמשך תחלה גילוי זה כו', וזהו ואמר ביום ההוא

Y esto ocurre precisamente porque primero se hace descender la revelación de la luz interior desde el nivel del kav; solo entonces podrá revelarse también la luz circundante en el Tiempo Venidero. En cambio, si esta revelación no se hubiera hecho descender primero, etc. Y esto es: "Y se dirá en aquel día:

הנה אלקינו זה קוינו לו שעל ידי שהמשכנו אותו בבחי' קוין על ידי ההמשכות שעל ידי תומ"צ [תורה

ומצות]

'He aquí, este es nuestro D'os; en Él esperamos (kivinu)''': por haberlo hecho descender en forma de líneas (kavin), mediante los descensos que se producen por la Torá y las mitzvot,

שהם שלשה קוין תורה ועבודה וגמ"ח [וגמילות חסדים] ע"י זה יהיה נגלה אח"כ אור המקיף עצמו שלמעלה מהקו וכמ"ש במ"א בפ' ויקרא גבי ענין העבודה ומצות תלמוד תורה.

que son tres líneas: Torá, servicio (avodá) y actos de bondad; mediante esto, más adelante se revelará la propia luz circundante, que está por encima del kav, como se explica en otro lugar, en la parashá de Vayikrá, acerca del servicio y del precepto de estudiar Torá.

וזהו מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] בשה"ש [בשיר השירים] רבה ע"פ אני ישנה. פתחי לי פתח אחד של תשובה כחודה של מחט ואני פותח לכם פתחים שיהיו כו' וע"ש בילקוט ובוהר ח"ג [חלק ג'] פי' אמור (דצ"ה א')

Y esto es lo que dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria, en Shir HaShirim Rabbah, sobre "Estoy dormida": "Ábreme una abertura de teshuvá del tamaño del ojo de una aguja, y Yo les abriré aberturas que serán", etc.; véase allí también el Yalkut y el Zohar, parte III, parashá de Emor (página 95a):

ואני אפתח לכם תרעין עילאין ובמ"א אמרו ואני אפתח לכם כפתחו של אולם, פי' שכל האתעדל"ת [האתערותא דלתתא] שבעולם נקרא רק פתח כחודה של מחט לגבי אור א"ס ב"ה הסוכ"ע שאין ערוך אליו כו'

"y les abriré puertas celestiales"; y en otro lugar dijeron: "y les abriré [una abertura] como la entrada del Salón (ulam)". El significado es que todo despertar desde abajo (isarusa dilesata) en el mundo se considera tan solo una abertura del tamaño del ojo de una aguja en comparación con la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, sovev kol almin, con la cual no hay comparación, etc.;

כי בפתח זה אי אפשר להיות נמשך רק מבחי' הקו וחוט הנמשך מאור א"ס ב"ה, וזהו פי' כחודה של מחט עד"מ שבו נמשך החוט.

pues por esta abertura solo puede hacerse descender desde el nivel del kav y del hilo que descien- de de la Luz Infinita, bendito sea; y este es el significado de "del tamaño del ojo de una aguja": a modo de analogía, es aquello por donde se hace pasar el hilo.

50 וזהו ענין בן פורת יוסף פורת אותיות תופר דהיינו שמחבר בחי' ביי"ע לאצילות שיהיה הגילוי למטה כמו למעלה כמו שכתוב במ"א על פי לעשות הישר כו'.

Y este es el sentido de "Yosef es un hijo fructífero" (ben porat): porat contiene las mismas letras que tofer ("cose"); es decir, une el nivel de los mundos de Beriá (Creación), Yetzirá (Formación) y Asiá (Acción) con el Mundo de Atzilut (Emanación), para que la revelación de abajo sea como la de arriba, como se explica en otro lugar acerca del versículo "hacer lo recto", etc.

וזהו ענין המשכת הקו וחוט מאור א"ס גם למטה. וזהו על ידי פתח של תשובה ומע"ט [ומעשים טובים].

Y este es el sentido de atraer también hacia abajo el kav (línea de luz) desde la Luz Infinita (Or Ein Sof). Esto se logra mediante la apertura de la teshuvá (retorno) y las buenas acciones.

51 והנה עם היות שהוא רק בחי' כחודה של מחט והמשכת הקו כו' אך על ידי זה דוקא אפתח לכם כפתחו של אולם

Ahora bien, aunque se trata únicamente del nivel de "la abertura de una aguja" y de la extensión del kav, etc., sin embargo, precisamente por medio de esto [viene] "les abriré como la entrada del Salón",

והוא גילוי אור א"ס ב"ה הסוכ"ע ממש, ומכל זה יובן ענין מה שהשיבו מרבע"ה [משה רבינו עליו השלום] שהעיקר הוא בהמשכת חוטי הציצית דוקא.

que es la revelación de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin), misma. De todo esto se entenderá el sentido de lo que Moshé Rabenu, la paz sea con él, le respondió: que lo principal es específicamente la extensión de los hilos del tzitzit.

אשר זהו התכלית והיכולת שאפשר להמשיך עתה ועל ידי זה ממילא לעתיד ואני אפתח לכם כו' ועיין ברבות סדר לך ס"פ מ"ג גבי אם מחוט ועד כו'

Pues este es el propósito y lo que ahora es posible extender; y por medio de esto, como consecuencia, en el Tiempo Venidero, "les abriré", etc. Véase también [Midrash] Rabá, Lej Lejá, al final de la sección 43, respecto de "desde un hilo hasta una correa de sandalia", etc.:

מה יפו פעמך בנעלים וע' בזהר חלק א' ויגש (דרי"ז ע"ב) בענין חוט של חסד ובפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] שם.

"¡Cuán hermosos son tus pasos con sandalias!". Véase también el Zóhar, parte I, Vaigash (página 207b), sobre el tema de "un hilo de bondad", y el comentario del Ramaz allí.

(ח"ב [חלק ב'] תרומה קמ"ט א' חלק ג' ויקרא כ"ג ב'. כ"ה סע"א [סוף עמוד א] ע"ב) ובפ' אחרי (דס"ד סע"ב [סוף עמוד ב]) ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם. וע' בפ' נשא (קל"ד ע"א) האי חוטא יקרא קדישא כו'.

(Parte II, Terumá 149a; Parte III, Vaikrá 23b y 25, final de la cara a y cara b), y en la parashá Ajarei (página 64, final de la cara b), y el Mikdash Mélej allí. Véase también la parashá Nasó (134a): “Este hilo precioso y sagrado”, etc.

ובמשנה ספ"ק [סוף פרק קמא] דקדושין על זה נאמר והחוט המשולש כו' ועמ"ש במ"א ע"פ מאמר הזח"א [הזהר חלק א] פ' וישלח (דקע"ה ב') בענין כי ישרים דרכי ה'.

Y en la Mishná, al final del primer capítulo de Kidushín, respecto de esto se dice: “y la cuerda triple”, etc. Véase también lo que se escribió en otro lugar sobre la enseñanza del Zóhar, parte I, parashá Vaishlaj (página 175b), acerca de “Pues los caminos de Havaiá son rectos”.

ועיין בת"א [בתורה אור] סד"ה ויהי מקץ מ"ש בפ"י מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] (פ"ב [פרק ב'] דחגיגה י"ב ב') חוט של חסד משוך עליו ביום ומזה יש להעיר למש"כ [למה שכתוב] בקר ויודע ה'.

Véase también en Torah Ohr, al final del discurso que comienza “Y fue al final”, lo escrito al explicar la enseñanza de nuestros Sabios, de bendita memoria (capítulo 2 de Jaguigá, 12b): “De día se extiende sobre él un hilo de bondad”. De esto puede inferirse algo respecto de lo escrito: “Por la mañana, Havaiá dará a conocer”:

בקר דוקא ועיין מענין בקר ויודע במדרש ובזח"ג [ובזהר חלק ג] פ' קרח (קע"ו ב') ובפ' בלק (דף ר"ד ע"ב) ע"פ בקר אערוך לך ואצפה.

“por la mañana” específicamente. Véase también sobre el tema de “Por la mañana dará a conocer” en el Midrash, y en el Zóhar, parte III, parashá Koraj (176b), y parashá Balak (página 204b), acerca del versículo “Por la mañana dispondré [mi plegaria] ante Ti y esperaré”.

ואפ"ל [ואפשר לומר] דלכן לענין חוטי הציצית קיי"ל [קיימא לן] ג"כ דכסות לילה פטור מן הציצית. כי עיקר המשכת חוט של חסד הוא מבחי' מדת יום כו':

Y puede decirse que por eso, en cuanto a los hilos de tzitzit, también sostenemos que una prenda nocturna está exenta de tzitzit, pues la principal emanación del hilo de bondad proviene del nivel del atributo del día, etc.

52 קיצור. שכדי שיומשך הגילוי בבחי' פנימיות צ"ל ע"י צמצום והמשכת קו ולכן בחוטי הציצית אסור להשתמש בהן מה שאין כן בהטלית.

Resumen. Para que la revelación se extienda de manera interior, debe ser mediante una contracción (tzimtzum) y la extensión de un kav; por eso está prohibido hacer uso de los hilos del tzitzit, a diferencia del talit.

ועד"ז ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל האומר אין לי אלא תורה כו' וזהו פתחי לי פתח של תשובה כחודה של מחט בן פורת יוסף.

Y de manera análoga dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: "Quien dice: 'No tengo más que Torá'", etc. Y esto es: "Ábreme una abertura de teshuvá como el ojo de una aguja", y "Yosef es un hijo fructífero".

53 וענין בן יצהר שמן מקור מוחין דאבא וענין דגנך תירושך ויצהרך ואהרן נמשך מבחי' הארת מו"ס [מוחא סתימאה] שבמזלות ונוצר ונקה. וקרח טען שהוא בן שמן עצמו.

Y el asunto de "hijo de Yitzhar": el aceite, fuente del intelecto (mojin) de Aba; y el asunto de "tu grano, tu vino y tu aceite". Aharón proviene del nivel de la iluminación de Moja Setimá, que está en los mazalot Notzer y Venaké. Y Koraj alegó que él era hijo del aceite mismo.

אך באמת השמן עצמו הוא ישת חשך סתרו וא"א להמשיכו כ"א ע"י שיורד על הראש בחי' ושער רישיה כעמר נקא

Pero, en verdad, el aceite mismo es "Él puso las tinieblas como Su escondite", y no puede hacerse descender sino cuando baja sobre la cabeza, el nivel de "y el cabello de Su cabeza era como lana pura",

וכן על הזקן וזהו דוקא ע"י משה ואהרן כמ"ש מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד כשמן הטוב כו': y asimismo sobre la barba. Esto ocurre específicamente por medio de Moshé y Aharón, como está escrito: "¡Qué bueno y qué agradable es que los hermanos habiten juntos en unidad: como el buen aceite...!", etc.

LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA

Sobre esta edición

Esta edición contiene el texto hebreo y la traducción al español.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nuestra traducción al español, hecha de nuestra traducción inglesa del hebreo, sin las notas de Kehot: CC BY 4.0.

Esta edición en su conjunto: CC BY-NC 4.0. Puede copiarse, imprimirse y compartirse libremente, citando a Kehot Publication Society y likuteitorah.com; no puede venderse. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traducción al español se hizo desde la edición en inglés de likuteitorah.com con ayuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), con el hebreo al lado para cotejar; todavía no la revisó un editor humano. Coteja con el hebreo todo lo importante.

El Rebe pidió que los maamarim de la parashá de la semana, la «Parashá jasídica», se estudien durante esa semana, repartidos en sus siete días (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por qué estudiarla y las brajot del Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un proyecto gratuito y sin fines de lucro; aquí no se vende nada. Sin afiliación con Kehot, Sefaria ni la Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/es/likutei-torah/korach/1/

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak